

BATI TRAKYA TÜRKLERİ DAYANIŞMA DERNEKLERİ YAYIN ORGANI

BATI TRAKYA'NIN SESİ

ŞUBAT 1991, YIL 4, SAYI: 27

FİYATI: 5000.-TL.

ALMANYA BATI TRAKYA TÜRK DERNEKLERİ
FEDERASYONU'NUN ÇALIŞMALARI

ABD DİSİSLERİ BAKANLIĞI'NIN
İNSEN HAKLARI RAPORU

BATI TRAKYA'NIN SESİ

Adres: Hacıbeşrağa Tekkesi Sok. No: 5 Cağaloğlu-İstanbul
Tel: 527 68 57 - 526 80 58 Faks: 526 80 55

(AYDA BİR YAYINLANIR)

ŞUBAT
27

Sahibi

Bati Trakya Türklen Dayanışma Derneği Genel Merkezi Adına
Tahsin Salihoglu

Yazı İşleri Müdürü

Halit Eren

Akademik Kurul

Prof. Dr. Kemal Karpat, Prof. Dr. Oktay Aslanapa
Prof. Dr. Ali Alpaslan, Prof. Dr. Abdulhaluk Çay, Prof. Dr. Mustafa Erkal
Prof. Dr. Yusuf Halaçoğlu, Prof. Dr. Cevdet Kuçük, Doç. Dr. Ümit Meric, Doç. Dr. Özcan Mert
Doç. Dr. Cihat Özönder, Yrd. Doç. Dr. İlhan Şahin, Yrd. Doç. Dr. Feridun Emecen
Yrd. Doç. Dr. Nejat Sefercioğlu, Yrd. Doç. Dr. M. Sureyya Şahin
Dr. Aydin Yüksel, Dr. Mustafa Rumeli

Temsilciliklerimiz

Adapazarı: Eski Belediye Altı No: 29 Tel: 123 01 - 112 77

Ankara: Akay Cad. 20/4 Bakanlıklar Tel: 125 77 87

Bursa: Atatürk Cad. Vakıflar İshani Kat: 4 No: 409 Tel: 22 40 49

İzmir: 1335 Sok. No: 1/1 Kat: 2 Çankaya Tel: 25 28 06

Izmit: Fethiye Cad. Gökseller Pasajı Kat: 4 Tel: 11 08 77

Bakırköy: İskede Cad. Rüya Sok. No: 3/1 Tel: 542 14 02

Zeytinburnu: Telsz Mah. Sümbül Sok. No: 1/1 Tel: 558 33 80

K.K. Türk Cumhuriyeti: Sebahattin Egeli P.K. 175 Gimre

Almanya: Schwanthaler St. 155 8000 München 2 Tel: 502 42 33

Reklam Fiyatı: Arka Kapak: 4.000.000 TL. İç Kapaklar: 3.000.000 TL.
İç Sayfeler: 1.500.000 TL

Fiyatı: 5.000 TL.

Yıllık Abone Ücreti: 50.000 TL. (40 \$. 60 DM)

Abone Hesap No: Garanti Bankası Hasırcılar Şubesi 6200209/2

Yazılardaki fikirler yazarlarına ait olup, dergiyi bağlamaz ve derginin aynı fikri taşıdığı anlamına gelmez.

BATI TRAKYA'NIN SESİ zikredilerek iktibas edilebilir.

Yazı İşleri, gönderilen yazıların değerlendirilmesinde bazı düzeltmeler ve kısaltmalar yapabilir.

BATI TRAKYA'NIN SESİ Dergisinin kapak, iç grafik düzeni, film, dizgi ve baskısi
REBEL Matbaacılık ve Reklamcılık tarafından yapılmaktadır. Tel: 519 39 00 Faks: 516 18 60

İÇİNDEKİLER

Almanya'daki Batı Trakya Türk Dernekleri	
Federasyonu'nun Çalışmaları	2
ABD'den Yunanistan'a Tokat	7
ABD İnsan Hakları Raporu'nun Batı Trakya'ya İlişkin Bölümü	9
Norveç Helsinki İzleme Komitesi'nden Yunanistan'a Protesto	11
Helsinki Watch Teşkilatından Atina'ya Protesto	12
Batı Trakya Türk Milletvekillерinin Mektubu	13
İşte Yunan Adaleti	14
Gümülcine Bağımsız Milletvekili Dr. Sadık Ahmet'in yeni seçilen Gümülcine Müftüsü İbrahim Şerif'in görevine başlaması için Gümülcine Valisi, Milli Eğitim ve Din İşleri Bakanı'na gönderdiği Dilekçeler	15
Meço Cemalîye, Batı Trakya Türk Toplumu'ndan Tepki	15
Batı Trakya Yüksek Kurulu'ndan Cumhurbaskanlığı Kararnâmelerine Red	16
Fanatik Yunanlar Koğu Saçıyor	18
Batı Trakya'da Cunta Hüküm Sürüyor	20
Kara Papaz'ın Yeni Oyunu	21
Batı Trakya İlahiyatçılar Kurulu'nun Müftülük Yasası'nı Protestosu	22
İskeç Müftüsü Mehmet Emin Aga'nın Regaip Kandili Mesajı	23
Gümülcine Müftüsü İbrahim Şerif'in Regaip Kandili Mesajı	24
Türkiye ile Yunanistan Arasındaki Kafa Sahانlığı Meselesi	25
B.T.A. Yüksek Tahsiller Derneği Genel Kurul Toplantısı	30
Vaaz ve İrşad Heyeti Toplantısı	30
B.T.T.D.D. Bakırköy Şubesi'nin Düzenlediği Dantel Yarışması Sonuçlandı	31
Almanya'da Batı Trakya Futbol Takımı'nın Başarısı	32

Kapak Fotoğrafı: Almanya Batı Trakya Türk Dernekleri Federasyonu, düzenledikleri bir basın toplantısında. [Federasyon Genel Başkanı Cafer Aloth (ortada), Federasyon Genel Sekreteri Özkan Hüseyin (sağdan ikinci), Gümülcine'de Yunanların saldırısına uğrayan Avukat Hans Heitman (soldan ikinci). (sağdan sağdan sağdan sağdan sağdan birinci birinci ikinci ikinci üçüncü üçüncü dördüncü dördüncü soldan sağa.)]

EDİTÖRDEN

Değerli okuyucularımız, yeni bir sayımızla tekrar karşınızdayız.

Bu sayımızda kapak konumuzu, Almanya'daki Batı Trakya Türk Dernekleri Federasyonu'nun çalışmaları ayırdık. Almanya'da yaşayan Batı Trakya Türkleri'nin kurdukları federasyon, Batı Trakya'da yaşayan Türklerin meselelerini basın toplantıları düzenleyerek, Alman Parlamentelerle görüşerek, Avrupa Parlamenterlerin toplantılarına katılarak, her vesileyle duyurmayaya çalışıyorlar. Federasyon dinamik kadrosuyla, Avrupa'da gerçekten, Batı Trakya Türkleri'nin tesirli bir sesi olmuştur.

Yine kapaktan verdığımız bir konu da, ABD Dışişleri Bakanlığı'nın Körfez Savaşı sırasında yayınladığı "İnsan Hakları Raporu". Bu raporda, Yunanistan'ın Batı Trakya Türkleri'ne ve diğer azınlıklara yaptığı, insanlık adına utanç verici baskı ve uygulamalar dünyanın gözleri önüne bir kez daha seriliyor. Ve Yunanistan, yine her zaman yaptığı gibi, bu gerçekleri bir devlete yakışmayacak bir pişkinlik ve ciddiyetsizlikle yine reddediyor...

ABD Dışişleri Bakanlığı'nın hazırladığı bu raporun, Batı Trakya'ya ilişkin bölümünü ilgililerin, Türk ve dünya kamuoyunun dikkatlerine olduğu gibi sunuyoruz.

Vacip Kanarya'nın, 19 Şubat 1991 tarihinde Selanik İstinaf Mahkemesi'nde yargılanması da, Yunanistan ve Yunan Adaleti'nin ne olduğunu bir kez daha göstermiştir.

Bir Türk düşmanı olan ve Yunan halkını, her vesileyle Batı Trakya Türkler'e karşı kıskırtan Gümülcine Metropolit Damaskinos'un son provakasyonunu da dikkatlerinize sunuyoruz.

Değerli okuyucularımız, bu sayımızda, Mimar Sinan Üniversitesi Öğretim Elemanı ve Uluslararası İlişkiler Uzmanı Sayın İbrahim KÂMİL'in önemli bir incelemesinin birinci bölümünü sunuyoruz. Bu konuya ilgili uzmanların yanında, diğer okuyucularımızın da ilgi göstereceği zannediyoruz.

Önümüzdeki sayılarda buluşmak ümidiyle...

**BATI TRAKYA'NIN
SESİ**

Almanya'daki Batı Trakya Türk Dernekleri Federasyonu'nun Çalışmaları

Strasburg Notları

Almanya'daki Batı Trakya Türk Dernekleri Federasyonu'nun yetkilileri, Avrupali Parlementerler ile bir arada.

Fotoğraf: BTS Arşivi

Almanya'daki Batı Trakya Türk Dernekleri Federasyonu olarak 17 Kasım 1990 tarihinde Federasyon Merkezi Kelsterbach'9. ada, Dernek Başkanlarımızın da hazır bulunduğu Federasyon Yönetim Kurulu toplantısında, 28 Ocak - 1 Şubat 1991 tarihinde yapılacak olan Avrupa Konseyi Kış Dönemi Toplantısı'na, Federasyon Yönetim Kurulundan bir heyet göndererek Batı Trakya'daki son durumu kendilerine iletmeyi kararlaştırdık. Ayrıca Batı Trakya'daki siyasi liderlerimizi de bu toplantıya davet etme kararı aldık. Alınan kararı Dr. Sa-

dık Ahmet ile Ahmet Faikoğlu'na bildirdik. Siyasi liderlerimiz, 30 Ocak 1991 tarihinde Milletvekilliklerine itiraz duruşması, dokunulmazlıklarının kaldırılması ve Körfez Savaşı gibi çok acil durumlarla karşı karşıya bulunduklarını, bu sebeplerden dolayı yurt dışına çıkamayacaklarını bildirmiştir. Londra Batı Trakya Türkleri Derneği Başkanı Erhan İmamoğlu, Avrupa Konseyi toplantısına katılmak üzere uçakla 30 Ocak 1991 tarihinde Frankfurt'a geleceğini bildirmiştir. Strasburg'a gidecek olan heyet üyeleri 30 Ocak 1991 tarihinde Federasyon Merkezine gelmişlerdir.

Strasburg'a Giden Heyet Üyeleri

- 1) Cafer ALİOĞLU, Federasyon Başkanı.
- 2) Özkan HÜSEYİN, Federasyon Genel Sekreteri.
- 3) Erhan İMAMOĞLU, Londra B.T.T. Dayanışma Derneği Başkanı.
- 4) Hasan DÜDÜKÇÜ, Federasyon Yönetim Kurulu Üyesi.

31/1/1991 ve 1/2/1991 tarihinde Strasburg'ta Avrupa Sarayı'nda heyetimiz aşağıda isimleri yazılı Konsey üyesi milletvekilleri ile görüşerek, Batı Trakya Türklerinin meselelerini dile getirdiler.

- 1) Gerhard REDDEMANN, Alman Milletvekili.
- 2) Wilfreid BÖHM, Alman Milletvekili.
- 3) Pieter STOFFELEN, Hollanda Milletvekili, Avrupa Konseyi Hukuk İşleri Komisyon Başkanı.
- 4) Ludwig STEINER, Avusturya Milletvekili.
- 5) Allard A. PLATTE, Avrupa Konseyi Hukuk İşleri ve İnsan Hakları Komisyonu Genel Sekreteri.

- 6) Mükerrer TAŞÇIOĞLU, Türkiye Milletvekili ve Heyet Başkanı.
- 7) Ercan VURALHAN, Türkiye Milletvekili,
- 8) Mustafa Kalemlı, Türkiye Milletvekili,
- 9) Prof. Yılmaz ALTUĞ, Türkiye Milletvekili, Avrupa Konseyi Hukuk İşleri Komisyonu Başkan Yardımcısı.
- 10) İsmail CEM, Türkiye Milletvekili.
- 11) Ali Rifki ATASEVER, Türkiye Milletvekili.
- 12) Hayrettin ELMAS, Türkiye Milletvekili.
- 13) Eşref ERDEM, Türkiye Milletvekili.
- 14) Göksel KALAYCIOĞLU, Türkiye Milletvekili.
- 15) İbrahim DEMİR, Türkiye Milletvekili.

Heyet Adına
Federasyon Başkanı
Cafer ALİOĞLU

“Avrupa Konseyi Toplantısı’na katılan Almanya Batı Trakya Türk Dernekleri Federasyonu Heyeti’nin basına ve konsey üyesi milletvekillerine dağıttıkları bildiri”

“Batı Trakya”da yaşayan soydaşlarımız varlıklarını sürdürmeleri, kendi dil, din ve kültürlerini korumaları 24.7.1923 tarihinde imzalanan Lozan Barış antlaşması ile garanti altına alınmıştır. Sahip oldukları haklar Lozan Antlaşması'nın azınlıklarla ilgili bölümünden 37'den 45'e kadar olan maddelerde saptanmıştır. Soydaşlarımızın Yunanistan'da resmen iki türlü

hakki vardır:

- 1- Yunan vatandaşları olmaları doğayısı ile vatandaşlık hakları.
- 2- Uluslararası Lozan antlaşması ile sağlanan haklar.

Soydaşlarımızın yasal ve anayasal hakları bu kadar açık bir şekilde olmasına rağmen 1965'li yıllarda itibaren Yunanistan tarafından sürekli baskı altında tutulmakta ve göçe zorlanmaktadır. Bu

çerçeve, soydaşlarımızın toprakları çeşitli bahanelerle ellsinden alınmakta, yeni arazi edinmelerine imkan verilmemekte, mesken, inşa veya mevcudu tamir etmelerine izin verilmemektedir. Okullara Yunan makamlarınca ehliyetsiz öğretmen tayini ve kültür antlaşmalarına rağmen Türkiye'den kitap getirilmesi yasak olduğu için eğitim felç ol-

KAPAK KONUSU

Almanya'daki Battı Trakya Türk Derneleri Federasyonu'nun
teriplediği, Yunanistan'ı protesto yürüyüşlerinden biri...

Fotoğraf: BTS Arşivi

Federasyon'un Almanya'da teriplediği basılı toplantılarından sonra
yönetim kurulu toplu halde. Fotoğraf: BTS Arşivi.

muştur.

Soydaşlarımıza 1913 Atina antlaşmasından sonra 1920/2345 sayılı kanun gereğince dini liderleri olan müftüler kendileri seçme hakkına sahip olmalarına rağmen 1985 yılında vefat eden Gümülcine Müftüsü'nün yerine yönetim Meço Cemali'yi tayinle görev başına getirmiştir. Yukarıda adı geçen kanun 24.12.1990 tarihinde yönetim tarafından iptal edilmiştir. Soydaşlarımızın dini özgürlükleri de elliinden alındığı için kendi müftülerini bile kendileri seçemez, duruma gelmişlerdir. 1967 Cunta zamanından beri cemaat seçimleri yaptırılmamakta, cemaat başkanları 24 yıldan beri tayinle işbaşında tutulmaktadır.

29 Ocak 1990 tarihinde Gümülcine'de soydaşlarımıza ait 231 isyeri 500 fanatik Yunanlı tarafından talan edilerek yağmalanmıştır. Komisyonların tespitlerine göre soydaşlarımız 155.717.000 drahimi zarara uğramıştır.

8 Nisan 1990 tarihinde Yunanistan'da iktidara gelen (ND) Yeni Demokrasi Partisi Konstantin Mitçotakis Hükümeti, Battı Trakya Türk azınlığının yıllarını sorunlarına çözüm getirir amacıyla Gümülcine Bağımsız Milletvekili Dr. Sadık Ahmet hükümete güvenoyu vermiştir. Aynı amaçla Konstantin Karamanlis'in de Cumhurbaşkanı seçilebilmesi için oy vermiştir. Aradan 7 ay geçtikten sonra soydaş-

rımların sorunlarında bir değişiklik olmadığını, hatta daha da ağırlaştığı görünen Dr. Sadık Ahmet, Mitçotakis hükümetinden güvenoyunu geri çekmiştir.

25 Kasım 1990 tarihinde Gümülcine'de resmi bir tören esnasında Gümülcine Bağımsız Milletvekili Dr. Sadık Ahmet PATRIDA Gazetesi sahibi Konstantinos Çatlakos tarafından resmi zevat önünde takla olarak törden uzaklaştırılmıştır.

5 Kasım 1990'da Yunanistan'da yapılan genel seçimlerde Dr. Sadık Ahmet kendi bölgesi olan Gümülcine'de seçim kampanyası sırasında bildiri dağıtarak seçmenleri yanlışlıkla yönetici faaliyetlerde

bulunduğu iddiasıyla hakkında dava açılmıştı. Şimdi bu asılsız iddialarla aleyhinde açılan davaların görüşülebilmesi için Sadık Ahmet'in dokunulmazlığının kaldırılması istenmektedir.

Gümülcine'nin kuzey bölgesinde hayatlarını sürdürden Arahkburun, Payandere, Küçüren, Kayrak, Yanköy, Kardere ve Üntüren köylerindeki soydaşlarımıza bir araya

toplunarak polis gözetiminde Getto hayatına mahkum edilmek istenmektedir.

Yunanistan, demokrasi ile idare edilen bir hukuk devletidir. Soydaşlarımıza yasal ve anayasal haklarına karşı uygulanmakta olan ayırmacı Yunan politikası acaba hangi hukuka dayanmaktadır.

Yunanistan'ın soydaşlarımıza karşı uygulamakta olduğu politika Avrupa İnsan Hakları'na, Helsinki Nihayı Senedi'ne, Ortak Pazar kurallarına, Yunan Anayasasına ve Lozan Barış Antlaşmasına tamamen aykırıdır. Konuya ilgi duyacağınızı ümit etmekteyiz."

Federasyon Genel Başkanı
Cafer Alioğlu
Federasyon Genel Sekreteri
Özkan Hüseyin

İnsan Hakları İle İlgili Kişilere ve Kuruluşlara Çağrı

Yunanistan'da 1990 Nisan ayında yapılan seçimlerde Batı Trakya Müslüman Türk oylarıyla ilk defa olarak iki bağımsız milletvekili Dr. Sadık Ahmet ile Ahmet Faikoğlu Yunan Parlamentosu'na seçilmişlerdir. Bu bağımsız milletvekillerinin Yunan Parlamentosunda Batı Trakya Müslüman Türk'lerinin her vesileyle sistematik olarak ihlal edilen haklarını dile getirmelerinin Yunan makamlarını rahatsız ettiğini görülmüştür. Yunan makamları şimdi her çareye başvurarak bağımsız milletvekilleri Dr. Sadık Ahmet ve Ahmet Faikoğlu'nu susturmak için çaba harcamaya başlamışlardır.

Once Yunan seçim yasasında yapılan değişiklikle bağımsız adayları da kapsayan bir baraj getirilmiştir. Böylece Yunan Meclisi'ne bir daha bağımsız milletvekili gönderme yolu tıkanmıştır.

Şimdi de adigeçen iki milletvekilinin dokunulmazlıklarının kaldırılması için harekete geçilmiştir. Dr. Sadık Ahmet ile Ahmet Faikoğlu Türk kökenli oldukları beyan ederek vatandaşlar arasında huzuru bozmakla suçlanmaktadır ve dokunulmazlıklar-

nın kaldırılmasına çalışmaktadır. Adı geçen bağımsız milletvekillерinin dokunulmazlıklarının kaldırılması talebi 15 Ocak 1991 günü Yunan Parlamentosu'nun ilgili komisyonundan geçmiştir. Konunun 17 Ocak'ta Genel Kurulda görüşülmesi öngörülmüş olmasına rağmen iki milletvekiline önceden bildirimde dahi bulunulmamıştır. Konunun Genel Kurulda her an görüşülmesi beklenmektedir.

Dr. Sadık Ahmet ve Ahmet Faikoğlu ile ilgili olarak Helsinki İzleme Komitesi ABD Kolu tarafından Yunanistan Başbakanına gönderilen protesto mektuplarının örneği ilişkide sunulmaktadır.

Almanya'daki Yunanistan Batı Trakya Türk Dernekleri Federasyonu, insan hakları ile yakından ilgilenen tüm kuruluş ve kişilere Dr. Sadık Ahmet ve Ahmet Faikoğlu'nun dokunulmazlığının kaldırılması çabalarına karşı çıkmaması ve Yunanistan'ın bu insan hakları ihallerine insanlık namına tepki gösterilmemesi çağrısında bulunur.

Federasyon Yönetim Kurulu Adına
Cafer Alioğlu
Genel Başkan

ABD Dışişleri Bakanlığı'nın hazırladığı İnsan Hakları Raporu gerçekleri ortaya koydu

ABD'den Yunanistan'a tokat

- Raporun Yunanistan bölümünde Batı Trakya Türk Toplumunun haklarının çiğnendiği ve ayırmacı politika uygulandığı belirtiliyor.

BTS HABER MERKEZİ

ABD Dışişleri Bakanlığı'nın İnsan Hakları Raporu'nun Yunanistan Bölümünde, Batı Trakya'daki Türk toplumunun haklarının çiğnendiği ve ayırmacı politika uygulandığı belirtildi.

Raporda, Batı Trakya Türk toplumunun diğer Yunan vatandaşları ile aynı haklara sahip olmadığı önekleler belirtildi. Raporu ayrıca, geçen yıl Ocak ayında Gümülcine'deki Türk dükkanlarına yapılan saldırılara da yer verildi.

Raporda "Yunanistan'ın Lozan anlaşmasını yorumlama şekli azınlığın Müslüman, yani dini bir azınlık olduğunu" denildi.

Yunanistan hükümetinin çıkarttığı yeni seçim yasasıyla, büyük partilerin desteği olmadan azınlıktan milletvekili seçilmesinin imkansız hale getirildiği de kaydedilen raporda, Atina'nın, doğum oranı yüksek olan azınlık nüfusunun Batı Trakya'da çoğunluğu ele geçirmesinden endişe ettiği ve bu düşüncenin azınlığa karşı uygulanan politikaya yansığı belirtildi.

ABD Dışişleri Bakanlığı'nın insan hakları ile ilgili raporunun Yunanistan bölümünde şu görüşlere yer verildi:

"Batı Trakya'daki azınlık fertleri, bankalardan kredi alamıyor. Krediler sadece bölgedeki Hristiyanlara tahsis ediliyor. Azınlık fertleri inşaat ruhsatı, traktör ehliyetinin

yanısına çeşitli meslekleri ifa edemeleri ve küçük işyerleri açıbmak için gerekli evrakları alma konusunda gayriresmi zorluklarla karşılaşıyorlar.

Azınlık fertleri genelde devlet sektörüne alınmıyorlar. Bölgede yapılan istimlakların azınlık fertlerine ait arazilerde yoğunlaşlığı görülmüyor. Buna karşı, Yunanistan'ın diğer bölgelerine göç eden azınlık fertleri, resmi makamlardan az ya da yok denecek kadar az ayırmacı-

çok eski kitapların kullanılması, okullarda gerekli teçhizatın bulunmaması ve yetenekli öğretmen eksikliğine yol açıyor. Bunun yanısıra, sadece azınlığa yönelik olmak üzere orta öğrenim için Yunanca dilinde giriş sınavı zorunluluğu da, bu okullara kayıtların düşük düzeyde kalmasına sebep oluyor."

Yunanistan Dışişleri Bakanı Andonis Samaras'in Washington'da bulunduğu bir sırada yayınlanan

- Raporda "Türk kökenli olduğunda ısrar ettiği için bölücüye yolaçtığı suçlamasıyla Sadık Ahmet'in tutuklanması ve hapsedilmesi Uluslararası Af Örgütü gibi kuruluşların büyük tepkisine yolaçtı" denildi.

likla karşılaşıyorlar."

Batı Trakya'daki azınlıktan iş veya öğrenim için Türkiye'ye göç edenlerin, Yunan Vatandaşlık Kanunu'nun 19. maddesi uyarınca vatandaşlıktan ihraç tehdlesiyle karşı karşıya bulundukları da ifade edilen raporda, Türk Azınlığının eğitim sorunu hakkında şöyle denildi:

"Lozan Anlaşması, azınlığın Türk diliyle eğitim görme hakkını güvence altına alıyor. Gerek öğretmenler gerekse kitaplar konusunda Türkiye ile Yunanistan arasındaki kavgalar, azınlık okullarında hal-

ABD Dışişleri Bakanlığı İnsan Hakları Raporunda Yunan Anayasası'nın temel insan haklarını korumasına rağmen, bazı etnik ve dini azınlıklara karşı ayırmıcılığın sürdürülüğü belirtti.

Batı Trakya'da, nüfusu 130 bin civarında çoğunlukta Türk, Pomak ve Çingeneden oluşan azınlığın yanısıra, Onikiadalar ve Atina'da hukuki sıfatları bulunmayan küçük Türk toplumlarının yaşadığı kaydedilen raporda, Gümülcine Bağımsız Milletvekili Sadık Ahmet'in Türk kökenli olduğunu söyledi

İçin hapsedilmesi olayma da değildi.

Raporda bu konuda şöyle denildi:

"*Türk kökleri olduğunda israr ettiğim için bölümcülüğe yolaçtığı suçlamasıyla Sadık Ahmet'in tutuklanması ve hapsedilmesi uluslararası af örgütü gibi kuruluşların büyük tepkisine yol açtı. Tepkiler, suçlamaların politik amaçlı olduğu ve Sadık Ahmet'i yargılayan Gümülcine Mahkemesi'nin uluslararası standartlara uymadığı şeklindeydi.*"

ABD Dışişleri Bakanlığı'nın İnsan Hakları Raporu'nun Yunanistan ile ilgili bölümünde, geçen yıl Ocak ayı sonunda Türklerle karşı yapılan saldırılarda ise "christianların, Gümülcine'de bulunan polisin hiçbir müdahaleyle karşılaşmadan müslümanların dükkanlarını yağma etmeleri, azınlığın ekonomik ve sosyal alanlarında ayrımcılığa maruz kaldığı konusunda uluslararası kamuoyunun dikkatini çekti" ifadesi kullanıldı.

Azınlığın, etnik faaliyetlerinin engellenmesi amacıyla Yunan güvenlik makamlarının Türkçe yayınları toplattıkları ve resmi olarak yalanlanmasına rağmen azınlığın Türk televizyonunu izlemesinin önlenmesi için parazit yapıldığı yolunda şikayetleri olduğu belirtilen raporda, Yunanistan Hükümetinin, azınlığın müftü seçiminde uy-

gulanmasını istediği 2345/20 sayılı kanunu feshettiğine de yer verildi. Raporda Sadık Ahmet'in bu konuda azınlığın görüşünün alınmasından şikayet ettiği de yer aldı.

Raporda, Batı Trakya'daki yasak bölgelere de yer verildi ve bu bölgelere giriş-çıkış yasağının, burada yaşayan azınlık fertlerinin faaliyetlerinin kontrol edilmesini amaçladığı yolunda şikayetler bulunduğu kaydedildi.

Hükümet sözcüsü Polidoras, Samaras'ın girişimleri hakkında yaptığı açıklamada "Raporun içeriği anlaşılır anlaşılmaz Sayın Samaras derhal ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Kimmit'i telefonla arayaarak, raporda Yunanistan ile ilgili noktaların temelsiz olduğunu belirtmiştir. Sayın Samaras ayrıca Atina'nın hoşnutsuzluğunu ve şşkinliğini da dile getirmiştir," dedi.

Raporda ayrıca, Yunanistan'ın Makedon azınlığını tanımadığı ve bu azınlığa da baskı uyguladığı ifade edildi.

ABD Dışişleri Bakanlığı'nın 3 Şubat 1991 tarihinde yayınladığı İnsan Hakları Raporu'nun Yunanistan'la ilgili bölümü, Atina'nın tepkisine yol açtı.

Hükümet sözcüsü Viron Polidoras, raporun basında açıklanmasından sonra, "Boyle bir rapor henüz elime geçmedi. Daha inceleme fırsatı bulamadım. Ama eğer rapor

konusunda verilen haberler doğru ise, hükümetimiz, ülkemizle ilgili iddiaları kesinlikle reddetmektedir." dedi.

Yunan Hükümeti'nin rapor konusundaki "tepkisi" Washington'da bulunan Dışişleri Bakanı Andonis Samaras tarafından ABD'ye iletti. Aynı saatlerde Atina'da da Yunan Dışişleri Bakanı Genel Sekreteri aynı tepkiyi ABD Büyükelçiliği'ne ilettiler.

●Raporda, Batı Trakya'daki yasak bölgelere de yer verildi ve bu bölgelere giriş-çıkış yasağının, burada yaşayan azınlık fertlerinin faaliyetlerinin kontrol edilmesini amaçladığı yolunda şikayetler bulunduğu kaydedildi.

kanlığı'nın raporu hakkında, "Rapor, ABD'nin insan haklarına saygısını ve nihayet gerçekleri göstermektedir" dedi.

Sadık Ahmet yaptığı açıklamada, bir iki yıldır düzenli olarak sürdürdükleri çalışmaların sonuç verdiği belirterek "ABD Dışişleri Bakanlığının Raporu olayın doğrularak yansıtılmasıdır" diye konuştu.

●Raporda Yunanistan'ın Makedon azınlığını tanımadığı ve bu azınlığa da baskı uyguladığı ifade edildi.

●Sadık Ahmet yaptığı açıklamada, bir iki yıldır düzenli olarak sürdürdükleri çalışmaların sonuç verdiği belirterek "ABD Dışişleri Bakanlığı'nın raporu olayın doğrularak yansıtılmasıdır." diye konuştu.

ABD Dışişleri Bakanlığı'nın İnsan Hakları Raporu'nun Yunanistan Bölümü, Yunan basın-yayın organlarında birinci haber olarak verildi.

TV, radyo istasyonları raporu ilk haber olarak duyururken, gazeteler de olayı "diplomatik bomba", "Samaras Atina'ya çantasında bomba ile dönüyor" şeklinde başlıklarla verdiler.

Gümülcine bağımsız milletvekili Sadık Ahmet, ABD Dışişleri Ba-

ABD İnsan Hakları Raporu'nun Batı Trakya'ya İlişkin Bölümü

İfade ve Basın Özgürlüğü

İfade ve Basın özgürlüğü Anayasa tarafından sağlanmakta ve pratikte genellikle riyet edilmektedir. Anayasa, Cumhurbaşkanına haraket eden, dini inanışları inciten, ahlâkî aykırı yazılar içeren, siyasal sistemi yıkmayı hedef alan, askeri ve savunma bilgilerini açıklayan yayınlara el konulmasına izin vermektedir. "Yonetime hakaret" niteliği taşıyan makaleler için gazeteler aleyhine nadir olarak kovuşturma yapılmaktadır. 1990 yılının sonlarında, bazı belli başlı gazeteler aleyhine, sol eğilimli bir insan hakları grubunun bazı terörist zanlılarını destekleyen açıklamalarını basmak suçuyla savcısı tarafından dava açılmıştır. Bu çeşit suçlamaların neredeyse hepsinde cezalar ya temyizde bozulmakta ya da küçük para cezalarına çevrilmektedir. Savcısı terörist açıklamalarının yayılmasını yasaklama hakkı veren yeni bir anti-terör yasası Aralık 1990'da çıkmıştır.

Azınlıklarını, etnik faaliyetlerini azaltmak çabası içinde güvenlik servisleri çoğu Türk ve Yugoslav Makedon, ya yolları sınırlarda el koymaktadırlar. Müslüman azınlık üyeleri, güvenlik servislerinin Türk devlet televizyonunun Batı Trakya'da yayınlarını bozduklarını ileri sürmektedirler. Yunan hükümeti ise, bu suçlamayı reddetmektedir.

Din Özgürlüğü

Anayasa din özgürlüğünü güvence altına almakta ve dini azınlıklara karşı ayrımcılık yapılmasını yasaklamaktadır. Nüfusun yüzde 98'inin en azından mevcut din olarak bağlı olduğu Yunan Ortodoks Kilisesi'nin mevcudiyeti aynı zamanda Anayasa'da belirtilmiştir. Anayasa dini bir grup tarafından din değiştirmeyi teşvik etmemi yasaklar. 1990 yılının ilk altı ayında 44 Yehova Şahidi bu suçtan ve öncelikle bu konuda broşür dağıtmaktan tutuklanmıştır. Savunması dinlerimeden önce ölen 66 yaşındaki bir şahıs da dahil olmak üzere, bunlardan yalnızca pek azi yargılanıp cezaya çarptırılmışlardır.

Camiler ve diğer Müslüman dini kuruluşları Yunanistan'ın müslüman azınlığının yaşadığı Batı Trakya bölgesinde faaliyet göstermektedir. Aralık ayında, müslüman azınlığın bazı üyeleri, hükümetin Gümülc-

ne müftüsünü yayın etmesinin geçerliliğini reddederek hiç bir zaman uygulanmamış olan 1920 yasasına göre kendi müftülerini seçmek üzere harekete geçtiler. Hükümet, bunu müftü seçiminden hemen önce yayınladığı 1920 yasasını kaldırın, şimdiki müftünün 10 yıllık görev süresini teyid eden, Eğitim ve Din Bakanının, bölge valisinin atadığı önde gelen yerel müslümanların oluşturduğu 11 üyeli komitenin belirleyeceği adaylar arasından Müftüyü seçmesini öngören bir Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle cevap verdi.

Müslüman dini Vakıfların kontrolu konusunda uzun süredir vaki şikayetler için yıl sonunda diğer bir Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi geliştirildi. Kararname, beş üyeli vakıf komitelerinin azınlık tarafından doğrudan seçilmesini sağlamaktadır.

Yeni Müftü seçimi girişimini destekleyen Parlamentonun Bağımsız Müslüman Üyesi Sadık Ahmet, her iki tedbir de alınırken azınlığa danışılmadığından şikayet etmektedir. Bazi azınlık üyeleri, bölge makamlarının bazı dini binaların korurmasını ve tamir edilmesini, binanın sahibini tape sene ile ispat edilmesi gibi yerine getirilmesi mümkün olmayan sebeplerle engelledikleri için de şikayet etmektedirler.

Ulke içinde Seyahat özgürlüğü Ülke dışına seyahat, göç ve suçuların iadesi:

Anayasa, ülke içinde seyahat özgürlüğünü, ülke dışına seyahati ve göçü teminat altına almaktadır. Göç etmek isteyen Yunan kökenler ve Yunanistan'a geri dönen göçmenler hiçbir ayrımcı muamele ile karşılaşmamaktadırlar. Ancak Yunan Vatandaşlık Yasası'nın 19. maddesi etnik köken itibarı ile Yunan olanlar ile olmayanlar arasında kanuna dayalı bir ayrımcılık örneği sergilemektedir.

Bu maddede göre, etnik köken itibarı ile Yunanlı olmayan vatandaşların yurdişine açıkça geri dönmemek niyetiyle gitliğine karar verilirse, bunlar basit bir idari tasarruf ile vatandaşlığından çıkarılabilmektedirler. Bu şekilde vatandaşlığından çıkarılanlara etkili bir temiz hakkı tanınmamaktadır. Yurttaşlığın kaybına ilişkin hiç bir istatistik yayınlanmış değildir.

1988'de en az 122 ve buna ek olarak Haziran 1990 itibarıyla 66 kişi bu şekilde vatandaşlık haklarını kay-

betmişlerdir. Azınlık liderleri vatandaşlığından çıkarılan bu kişilerden çoğunun gerçekte Yunanistan'a dönmeyi arzulamadıklarını iddia etmektedirler. (Aynı zamanda 1989'da daha az sayıda kişinin vatandaşlığını kaybettiğini söylemektedirler) Dışişleri Bakanlığı'nın bir yetkilisi ABD Büyükelçiliği'ne hükümetin 19. maddeyi değiştiren bir yasa hazırlamak niyetinde olduğunu bildirmiştir.

Yunanistan kuzey sınır boyunca Pomakların ve Slav Makedon azınlıkların pek çoğunun yaşadığı bölgelerde büyük bir askeri bölge tesis etmiş bulunmaktadır. Bu bölge içinde seyahatler bölge sakinleri için bile sıkı bir kontrole tabidir.

Eşlerlerde bu bölgenin azınlık hareketlerini kontrol altında tutmak için kullanıldığı yargısı hakimdir. Yabancı diplomatlar bölgeye ancak özel izin ile girebilmektedirler.

Irk, Cinsiyet, Din, Dil ya da Sosyal Statü'ye Dayanan Ayrımcılık

Yunanistan'da etnik ve dini azınlıklar konusunda kamuoyunun algılaması "tarif"ten etkilenmektedir. Yunan kamuoyunda "Yunan" bir Yunan adı olan, Yunanca konuşan ve Rum Ortodoks inancına bağlı olan kişidir. Bu kişilerin ataları çağdaş Yunanistan Devleti sınırları içerisinde yüzyıllardır yaşamış olsalar da, dışarıdan gelmiş (outsiders) ya da yabancı şeklinde algılanmalar yönünde bir eğilim vardır. Buna mukabil, SSCB'den gelen Rum etnik kökenli göçmenler atalarının Anadolu'dan gelmelerine ve daha önce Yunanistan'da hiç yaşamamalarına rağmen kamuoyu tarafından "Yunan" olarak kabul edilmektedirler.

Lozan Antlaşması uyarınca Yunanistan, halen nüfusu 130.000 civarında olan Türkler, Pomaklar ve Çingenelerden oluşan Batı Trakya'daki Müslüman azınlığı resmen tanımlanmıştır. Oniki Adalar'da, Atina'da ve diğer endüstriyel bölgelerde yaşayan resmi yasal statüsü olmayan küçük Türk toplulukları da vardır. Pomaklar, Bulgarca konuşan Müslümanlar Bulgaristan sınırlarındaki dağlık bölgelerde yaşamaktadırlar. Çingeneler ise (hem Hristiyan hem Müslüman) bütün Yunanistan'a yayılmışlardır. Bunun yanında Arnavutça, Lehçe (Romanya'ya ait) ve Slav-Makedon dialeklerini konuşan diğer topluluklar da mevcuttur.

Hristiyan aşınuçlarının, olay yerinde bulunan polisin bir müdahalesi olmaksızın Müslümanlara ait dükkanları tahrif ettikleri ve yağmaladıkları 29 Ocak 1990 tarihinde Batı Trakya'nın Gümülcine kentinde meydana gelen şiddet olayı, azınlığı etkileyen ekonomik ve sosyal bir ayıncılık şeklinde uluslararası kamuoyunun dikkatini çekmiştir. Geçtiğimiz yıllarda Yunan Hükümetlerinin politikasının Müslümanların netice itibarıyle görevci olarak yüksek doğum oranlarıyla, Batı Trakya'da açıkça bir çoğunluk haline gelmeleri ve Türk sınırlarına bitişik Evros bölgesinde yerleşebilecek olmaları endişesini taşıdığı görülmektedir. Bu endişenin bir sonucu olarak Müslüman azınlık üyelerinin Batı Trakya'da toprak satın almaları hemen hemen tamamiyle engellenmiş, bölgedeki Hristiyanlara tahsis edilen banka kredilerinin azınlık üyelerine de verilmesi önlenmemiş ve bina inşa ve onarım izni traktör ehliyeti alma ve küçük iş kurma ile bazı meslekleri icra etmek için ihtiyaç duyulan diğer belgelerin verilmesi hususunda azınlık

mensuplarının önüne ciddi gayriresmi engeller çıkarılmıştır. Müslümanlar genel olarak devlet sektöründe çalışılmamakta ve özel sektörde de işverenler bölgenin gelişmemiş ekonomisi içerisinde iş imkanlarını Hristiyanlara tanımaktadırlar. Yüksek ölçüde toprak istismaklarının kamu projeleri için Müslümanların sahip olduğu araziler üzerinde yoğunlaştırılması eğilimi de mevcuttur. Yunanistan'da başka bölgelere göç eden Müslümanlar çok az, ya da resmi olmayan bir ayrımcılıkla karşılaşmamaktadır. Çalışanlar, öğrenim maaşıyla Türkiye, veya başka bir ülkeye giden Müslümanlar, Yunan Vatandaşlık Yasası'nın 19. maddesi uyarınca vatandaşlıklarını kaybetme riski ile karşı karşıya kalmaktadırlar.

Mitsotakis hükümetinin, Batı Trakya'da ekonomik gelişme konusunu vurgulamak ve resmi ayıncılığı azaltmak amacıyla Batı Trakya politikasını değiştirebileceği yolunda bazı belirtiler mevcuttur. Basın raporları 1990'da azınlık mensuplarına uzun süre bekletilen yüzlerce ehliyet ve av ruhsatlarının yaz ayında verildiğine dair mevcut delilleri doğrular niteliktedir. Müslüman kaynaklarından bildirildiğine göre 1990 yıl içerisinde bazı Müslümanların toprak alımları onaylanmış ve diğer bazı Müslümanlara aile mallarına ait tapu senetleri tahsil edilmiştir. Açık hava hapishaneleri için yapılması öngörülen istımlaklar iptal edilmiştir.

Lozan Antlaşması azınlıklar için Türkçe eğitimi temin altına alan hükümler içermektedir. (Bu hükümler İstanbul'da bulunan Yunan azınlık için de aynen geçerlidir.) Türkiye ile Yunanistan arasında Öğretmenler ve okutulan kitaplar konusunda kemikleşmiş tartışmalar, azınlık eğitim sisteminin, güncellliğini yitirmiş kitaplar, yeterince araç ve gereci olmayan okullar ve yeterli derecede eğitilmemiş öğretmenler nedeniyle bozulmasına yol açmıştır. Azınlık eğitim sistemine getirilen Ortaöğretim Okullarına Yunanca giriş sınavı zorunluluğu bu okullara kayıt olanların sayısını azaltmıştır.

Musliman köyler kendi Müslüman muhtarlarını seçmektedirler. Batı Trakya'nın belli başlı şehirleri olan Gümülcine ve İskeçe'deki Müslümanlar Belediye Meclislerine üye olarak seçilmektedirler. Müslüman adaylar üç ana ulusal partinin Nisan'da yapılan milletvekilliği seçim kampanyasına katılmış ve Ekim mahalli seçimlerine de iştirak etmişlerdir. İki bağımsız Müslüman aday Nisan ayında Parlamentoya girmiştir. Ancak 1990 sonlarında doru Parlamentoda kabul edilen seçim yasası ülke çapında % 3'lük bir oy barajı koyarak bir ana parti tarafından desteklenmeyen azınlık adaylarının seçilmeleri imkanını ortadan kaldırılmıştır.

Hükümet, Anayasa Mahkemesi tarafından kabul edilen kararlarla da dayanarak, Yunan tarafının Lozan Antlaşmasından anıldığı şekilde etnik Türklerin Müslüman dini statülerini yerine Türk azınlığı olarak ve dolayısıyla etnik kimliklerini vurgulamaya yönelik teşebbüslerini engellemektedir. Parlamentoda bulunan Müslüman milletvekili Sadık Ahmet, azınlığın Türkük kimliğini savunmak, ekonomik ayıncılığı sona erdirmek ve Türkçe eğitimini geliştirmek yolundaki kampanyası sonucu azınlık oylarının büyük bir çoğunluğunu kazanmıştır. Bununla beraber, Sadık Ahmet kendisinin Yunan siyasi sistemine bağlı sadık bir Yunan vatandaş olduğunu iddia etmektedir.

Norveç Helsinki İzleme Komitesi'nden Yunanistan'a Protesto

- Norveç Helsinki İzleme Komitesi, Yunanistan'ın, Batı Trakya Bağımsız Türk Milletvekilleri Dr. Sadık Ahmet ve Ahmet Faikoğlu'nun dokunulmazlıklarının kaldırılması yolundaki girişimlerini protesto etti.

BTS HABER MERKEZİ

Norveç Helsinki İzleme Komitesi, Yunan makamlarınca Dr. Sadık Ahmet ve Ahmet Faikoğlu'nun dokunulmazlıklarının kaldırılması yolundaki girişimleri protesto etti.

Edinilen bilgiye göre, girişimleri protesto eden ve Yunanistan Başbakanı Mitsotakis'e yazılı mektup, Yunanistan'ın Oslo Büyükelçisi'ne teslim edildi.

Protesto mektubunda, bağımsız Türk milletvekilerinin seçimler sırasında Türk olduklarını belirten bildiriler dağıtıkları için böyle bir muameleye maruz kaldıklarının öğrenildiği belirtiliyor ve uluslararası hukuk ve anlaşmalarla garanti altına alınmış siyasi haklarına ve ifade özgürlüklerine yönelik ciddi bir tehdidin varlığının görüldüğü endişe ile vurgulanarak, Yunan makamlarından bu tür girişimlerin durdurulması isteniyor.

Öte yandan, Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Başkanı Tahsin Salihoglu da konuya ilgili olarak basına yazılı bir açıklamada bulundu. Tahsin Salihoglu yazılı açıklamasında şunları söyledi:

"Batı Trakya Türkleri olarak yurdumuz Yunanistan'ın insan ve insan-

lık haklarını ihlal ettiğini dünya kamuoyuna duyurmaya çalıştık.

Ağustos 1990 tarihinde Helsinki İzleme Komitesi'nin yayınladığı rapor haklılığını ve gerçekten Yunanistan'da yaşayan biz Batı Trakya Türkleri'nin insan ve insanlık haklarının ihlal edildiğini teyit etmiştir.

Üç gün önce Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanlığı'nın

gi'nin bu raporlarımı AT Ülkeleri muhakkak surette değerlendirecektir. Ortakları olan Yunanistan'ın bu anti-demokratik tutumunu kınayacaklardan hiç şüpheniz yoktur. Göreceklerdir ki; Yunanistan'ın bu topluluğun üyesi olmasının bir şansız tesadüftür.

Aynı şekilde AGİK imzaci devletler de bu raporların değerlendirilmesini yapacaklardır. Bu andırmaların kendilerine verdiği haklar çerçevesinde Yunan devletinin bu anti demokratik tutumuna, tüm AGİK imzaci devletlerinin bir an önce müdahale etmelerini istiyoruz.

"Türküz" dedikleri için, Yunan

- "Türküz" dedikleri için, Yunan parlamentosu üyesi Dr. Sadık Ahmet ve Ahmet Faikoğlu'nun dokunulmazlıkları kaldırılmak istenmektedir. Avrupa parlamentosu sayın üyelerinin bu adaletsizlige ve bu insan hakları ihlaliye dur demelerini istiyoruz.

yayınlamış olduğu rapor da bu olayı bir kez daha çok açık ve net bir şekilde doğrulamıştır. Bugün de Norveç Helsinki İzleme Komitesi Yunan makamlarınca Dr. Sadık Ahmet ve Ahmet Faikoğlu'nun dokunulmazlıklarının kaldırılması yolunda yapılan girişimleri protesto ettiğini öğrenmiş bulunmaktayız.

Gerek insan hakları kuruluşları ve gerekse ABD Dışişleri Bakanlı-

parlamentosu üyesi Dr. Sadık Ahmet ve Ahmet Faikoğlu'nun dokunulmazlıkları kaldırılmak istenmektedir. Avrupa parlamentosu sayın üyelerinin bu adaletsizlige ve bu insan hakları ihlaliye dur demelerini istiyoruz.

Yillardır dünya kamuoyunu yaratan Yunanistan'ın, gerçekten demokratik ve insan haklarına saygı bir devlet olmadığını en yakın zamanda başta AT üyeleri ve tüm dünya ülkeleri göreceklere dir.

Biz Batı Trakya Türkleri, Lozan andırmasının bize verdiği haklar çerçevesinde bir Yunan vatandaşı olarak insanca yaşamak için yasal mücadeleimize, insanlık haklarını elde edinceye kadar devam edeceğiz."

- Biz Batı Trakya Türkleri, Lozan andırmasının bize verdiği haklar çerçevesinde bir Yunan vatandaşı olarak insanca yaşamak için yasal mücadeleimize, insanlık haklarını elde edinceye kadar devam edeceğiz."

Helsinki Watch Teşkilâti'ndan

Atina'ya Protesto

- Helsinki Watch Başkan Yardımcısı Lois Withman Yunanistan Başbakanı Konstantin Mitsotakis'e gönderdiği telgrafta Batı Trakya Bağımsız Türk Milletvekilleri'nin dokunulmazlıklarının kaldırılması yolundaki çalışmaları duyduları endişeleri bildirdi.

BTS HABER MERKEZİ

HELSINKI Watch Başkan Yardımcısı Lois Withman 18 ve 31 Ocak 1991 tarihlerinde Yunanistan Başbakanı Konstantin Mitsotakis'e birer telgraf göndererek Batı Trakya Bağımsız Türk milletvekilleri Dr. Sadık Ahmet ve Ahmet Faik-

oglu'nun dokunulmazlıklarının kaldırılması yolundaki çalışmalarından duyduları endişeleri belirterek şöyle dedi: "Bu hareketi, siyasi ve ifade özgürlüğü uluslararası hukuk ve anlaşmalarla güvence altına alınmış olan haklara yönelik ciddî bir

tehdit olarak kabul ediyoruz. Her iki kişiye yönelik bu hareketlerin derhal durdurulmasını temin etmenizi talep ediyoruz."

Helsinki Watch Başkan Yardımcısı Lois Withman'in telgraflarının tam metnini aşağıda yayınlıyoruz:

Bağımsız bir insan hakları örgütü olan Helsinki Watch, 1989 Kasım seçimlerinde dağıtımiş olduğu bildiriler nedeniyle kovuşturmayı uğratılmasını teminen, Yunan makamlarının Gümülcine Milletvekili Sadık Ahmet'in dokunulmazlığının kaldırılmasına çalışıkları yönündeki haberlerden derin endişe duymaktadır. Bu hareketi, her ikisi de uluslararası hukuk ve anlaşmalarla güvence altına alınmış olan Sadık Ahmet'in siyasi ve ifade özgürlüğü haklarına yönelik ciddî bir tehdit olarak kabul ediyoruz. Bu tür çabaların derhal durdurulmasını temin etmenizi talep ediyoruz.

18 Ocak 1991

Lois Withman
Helsinki Watch Başkan Yardımcısı

Bağımsız bir insan hakları örgütü olan Helsinki Watch, 1989 Kasım seçimlerinde dağıtımiş olduğu 'Batı Trakya'daki Türk Azılığının' ismiyle atıfta bulunan bir bildiri sebebiyle kovuşturulmayı uğratılmasını teminen, Yunan makamlarının Iskeçe milletvekili Ahmet Faikoğlu'nun dokunulmazlığının kaldırılmasına çalışıkları yönündeki haberlerden derin endişe duymaktadır.

Bu hareketi, siyasi ve ifade özgürlüğü uluslararası hukuk ve an-

laşmalarla güvence altına alınmış olan Ahmet Faikoğlu'nun bu haklarına yönelik ciddî bir tehdit olarak kabul ediyoruz.

18 Ocak'ta size Gümülcine milletvekili Dr. Sadık Ahmet'in dokunulmazlığının kaldırılmasını temin etmenizi talep ediyoruz.

31 Ocak 1991.

Lois Withman
Helsinki Watch Başkan Yardımcısı

Milletvekillerinin Mektubu

● Batı Trakya Bağımsız Milletvekilleri Dr. Sadık Ahmet ile Ahmet Faikoğlu'nun Batı Trakya Türk Toplumu'nun Müftülük ve Vakıflarla ilişkin kararnamelerin Meclis'te reddedilmesi için 22 Ocak 1991 tarihinde Atina'daki Millet Meclisi Üyeleri ve Avrupa Parlamentosu'nun Elen Üyelerinin tümüne gönderdikleri mektup.

Milletvekili ve Avrupa Parlamentosu
Üyelerine,

Atina

Sevgili meslektaşlar,

Bilindiği gibi, Batı Trakya'daki din görevlilerini ilgilendiren ve 24 Aralık 1990 tarihli Hükümet Gazetesi'nde yayınlanan Kanun Hükümündeki Kararname oylanmak üzere Meclis'e sunuldu. Ayrıca, Vakıfların idaresine ilişkin 3 Ocak 1991 tarihli Hükümet gazetesinde yayınlanan Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin de önce Meclis Daimi Komisyonuna, ardından da Meclis'e sevk edilmemesi beklenmektedir.

Sayın Meslektaşlar, yine bilindiği gibi, bugüne kadar Batı Trakya'yı ilgilendiren genel konularda oluşan tüm komisyonlara Azınlık temsilcilerini de katmayı Hükümet reddetti ve bu temsilcileri gözardı etti. Bunun dışında, doğrudan doğruya dini-mizi ve ailelerimizi ilgilendiren özel konulara da ne saygı gösterdiler ve görüldüğüne göre ne de saygı gösterme niyetleri. Tüm insanlar için, din ve ırk gözönünde bulundurulmaksızın şu üç hussus kutsaldır: Vatan, aile ve din.

Şu halde, sayın Meslektaşlar, nasıl oluyor da Azınlığın doğal ve siyasi temsilcileri olan bizlerin yokluğunda, kutsal kitabımız KUR'AN'a ve genelde İslâm dinine ters düşen kararname ve yasalar üzerinde tüm siyasi partiler birleşebiliyorlar?

İçişleri Bakanlığı'nın bir memuru olan Vali'nin herhangibir kiliseye bir kandil yakıcı, bir temizlikçi, bir bahçıvan veya bir kapıcı tayin etme yetkisi yokken, nasıl oluyor da ve hangi insanı mantıkla Müslümanlara dini lider, yani müftü tayin etme yetkisine sahip olabiliyorlar?

Dünyanın ateşe verildiği bu günlerde böyle konularla hiç uğraşılmaması gereklidir. Ancak, maa-lesef, kamuoyu dikkatlerinin Körfeze yönelik olduğu bu ortamdan yararlanmak isteyen Hükümet, Batı Trakya'daki yasalara saygı, barışsever Azınlık aleyhine yasalar çıkarmak için her çareye başvuruyor.

Yunan Millet Meclisi'nin üyeleri olarak bir kez-

daha size başvuruyor ve sizlerin destek ve yardımınızı rica ediyoruz. Sorunları yaratanlar bizler değiliz. Söz konusu olayda sorumlular, aleyhimizde yasa ve kararnameler çıkarılanlardır. Kanaatimize göre, yasalar, sorunları çözmek üzere çalışmaktadır. Oysa maa-lesef, oylanmak üzere Meclis'e sunulan bu kanun hükmündeki kararname, hassas Batı Trakya'da var olan sorunlara yeni sorunlar eklemektedir.

Yunanistan'la Türkiye arasında 1913'te imzalanan Anlaşma, din özgürlüğünden ve dini liderlerin seçiminden söz etmektedir. Ayrıca, var olan 2345/1920 sayılı yasayı Azınlık kabul etmekte ve uygulanmasını istemektedir. Eğer partiler de Azınlığın var olan sorunlarını çözmek istiyorlar ve Azınlığa dini özgürlük vermek istiyorlarsa, biran önce 2345/1920 sayılı yasanın hükümlerini uygulayınlar. Çünkü, gerek sözü edilen 1913 Anlaşması ve gerekse 2345/1920 yasası ve daha sonra imzalanan Lozan Anlaşması, Azınlık hakları konusunda birbirleriyle bağlantılıdır.

Bu konuda Meclis'teki tüm meslektaşlarımızdan anlaşılış bekliyoruz. Bu görüş ve istek sadece biz iki milletvekilinin görüşü ve isteği değildir; Batı Trakya'daki tüm Azınlığın, dini liderlerinin, seçilmiş Nahiyelerin, Belediye azalarının, Azınlık kuruluşları başkanları ve yönetim kurullarının vs.'nın görüş ve istekleridir.

Göstereceğiniz anlaşılış için şimdiden teşekkür ederiz.

Son olarak, işaret etmek isteriz ki, böyle konularda ön yargılı olmamak gereklidir. Öte yandan, bazılarının öne sürdüğü gibi, bu vatan için, Yunanistan için biz yabancı değiliz. Hatırlatmak isteriz ki, geçmişte atalarımız bu vatan için kahramanca savaştılar, vatanın toprak bütünlüğü ve ulusal bağımsızlığı için savaş meydanlarında kan döküller.

Teşekkürler.

Saygılarımlızla.

Atina 21.1.1991.

Bağımsız Milletvekilleri

Dr. Sadık Ahmet Sadık

Ahmet Faikoğlu

Batı Trakya'ya "Türk'üm" Demenin Cezası 400.000 Drahmi (8 milyon TL.)

İşte Yunan Adaleti

Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Başkanı Tahsin Salihoglu basın toplantısında. Fotoğraf: BTS Arşivi

BTS HABER MERKEZİ

YUNANISTAN'DA Batı Trakya Türk Toplumu'nun insanlık haklarının ihlal edildiği yolunda, Gümülcine milletvekili Dr. Sadık Ahmet'in başlattığı imza kampanyasına yardım eden Vacip Kanarya 19.2.1991 tarihinde ikinci kez hakim önüne çıkarıldı.

Vacip Kanarya hakkında 25 Haziran 1988 tarihinde üç hakimli bir dayet mahkemesinin verdiği 15 ay hapis ve 50.000 drahmi para cezası kesinleşti. 15 ay hapis cezası paraya çevrilen Vacip Kanarya, 400.000 drahmi karşılığında serbest bırakıldı.

Vacip Kanarya'nın yargılanmasının, 150.000 Batı Trakya Türkünün yargılanması anlamına geldiğini belirten Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Başkanı Tahsin Salihoglu, İstanbul'da basın'ya yaptığı açıklamada, Yunan devletinin ve kilisenin ırkçı ve yarışmacı tutumundan vazgeçmesi gerektiğini söyledi.

Genel Başkan Tahsin Salihoglu, 19.2.1991 tarihinde basına yaptığı

açıklamada şöyle dedi:

"19 Şubat 1991'de, Vacip Kanarya'nın Selanik İstinaf Mahkemesinde görülen davası ve dava neticesi, Yunan Devleti'nin hukuk devleti olmadığını bir kez daha göstermiştir.

Netice: Dr. Sadık Ahmet ve Vacip Kanarya, 25 Haziran 1988 tarihinde;

a-) Dr. Sadık Ahmet'in 30 ay, 100.000 drahmi para cezası,

b-) Vacip Kanarya'nın 15 ay, 50.000 drahmi para cezası'na çarpılmıştır herkesçe malumdur.

Bu mahkûmîyetin hemen akabinde, Dr. Sadık Ahmet ve Vacip Kanarya, bir dilekçeyle konuyu İstinaf mahkemesine götürmüştürlerdir. Selanik İstinaf Mahkemesi 20 Aralık 1988 ve 29 Kasım 1989 tarihlerinde iki kez duruşma yapmış ve hukuki olmayan sebeplerle de mahkeme süresiz ertelenmiştir.

Bugün 19 Şubat 1991'de İstinaf Mahkemesi'nin Vacip Kanarya ile ilgili verdiği karar şöyledir: Üç hakimli Bidayet mahkemesinin mahkûmîyetinin, İstinaf mahkemesine müracatının geç yapılmış olduğunu ileri sürerek, 25 Haziran 1988 tarihinde üç hakimli Bidayet mah-

kemesinin verdiği 15 ay hapis 50.000 drahmi para cezası mahkûmîyeti kesinleşmiştir. 15 ay hapis cezası paraya çevrilerek, Vacip Kanarya tarafından 400.000 drahmi (8 milyon TL.) ödenmiş ve Vacip Kanarya serbest bırakılmıştır.

Selanik İstinaf Mahkemesi'nde yargılanan Vacip Kanarya. Fotoğraf: BTS Arşivi

Batı Trakya Türkleri olarak kanatımız odur ki; bugün yargılanan Vacip Kanarya değil, Yunanistan'da yaşayan 150 bin Batı Trakya Türkü'dür.

Yunan adaletinin verdiği bu kararı Türk ve dünya kamuoyu önünde protesto ederken, bunun, adaletin kararı olmadığını, devlet ve kilise ittifakı kararı olduğunu ifade etmek isteriz. Bu karara AGİK imzalı devletlerinin, Lozan Antlaşması garantör devletlerinin, AT üyesi devletlerinin ve İnsan Hakları kuruluşlarının bir an önce müdahale etmesini istiyoruz.

İnsan ve insanlık haklarını, Yunan Devleti tarafından ihlal edildiği müddetçe, Batı Trakya Türkü hiçbir seyeden yılmadan, bu yasal mücadeleşine sonuna kadar devam edecektir."

**Gümülcine Bağımsız Milletvekili Dr. Sadık Ahmet, yeni seçilen
Gümülcine Müftüsü İbrahim Şerif'in görevine başlaması için Gümülcine
Valisi, Milli Eğitim ve Din İşleri Bakanı'na gönderdiği**

Dilekçeler

Sayın Vali,

Azınlık, 28.12.1991 tarihinde Rodop İlinin tüm camilerinde el kaldırımk suretiyle Vaiz İbrahim Şerif'i Gümülcine Müftüsü seçti. Görevine başlaması için gerekeni yapmanızı rica ederim.

Rodop İli Bağımsız Milletvekili

Sadık Ahmet

Sayın Bakan,

Azınlık, 28.12.1991 tarihinde Rodop ilindeki tüm camilerde el kaldırımk suretiyle Valiz İbrahim Şerif'i Gümülcine Müftüsü seçti. Görevine başlaması için gerekenin yapılmasını rica ederim.

Rodop İli Bağımsız Milletvekili

Sadık Ahmet

Meço Cemali'ye, Batı Trakya Türk Toplumu'ndan Tepki

DUYURU

Gümülcine, 2 Şubat 1991

Tayinli Meço Cemali'nin 29 Ocak 1991 tarihinde VAAZ ve İRSAD HEYETİ Başkanı Sabri Tevfikoğlu'na mübaşir vasıtasiyla göndermiş olduğu Yeni Cami Kütüphanesi'nin boşaltılması hususundaki tebliği, Vaaz ve İrsad Heyeti'nin 2 Şubat 1991 günü saat 14.00'te Yeni Cami Kütüphanesinde yapılan olağanüstü toplantıda ele alınmış olup aşağıdaki gerekçelerden dolayı oybirliği ile reddedilmiştir.

1- Yeni Cami Vakıf Kütüphanesi, vakıfların gayeleri doğrultusunda toplumun menfaatına tahsis edilmiştir.

2- İlk emri "Oku" olan bir dinin, din adamlarını amme menfaati için tahsis edilen yerlerden menetmek vakfiye şartlarına aykırıdır.

3- Taa Yeni Cami'nin kuruluşundan bu yana Yeni Cami Kütüphanesi din adamlarının ve halkın meccanen istifadesine bırakılmıştır.

4- Hayırı bir gaye için toplum menfaatına tahsis edilmek üzereecdadımız tarafından bırakılan Yeni Cami Vakıf Kütüphanesi'nin istifadesinden halkımızı ve din adamlarımızı menetmeye kimse nin hak ve yetkisi yoktur.

Yukandaki durumu kamuoyuna ve Azınlığımızın kişi ve kuruluşlarına önemle duyuyoruz.

Vaaz ve İrsad Heyeti

KİMİ TEMSİL EDİYOR?

Gümülcine 5.2.1991

Gümülcine ili Müslüman Türk halkın karşı çıkışına rağmen hâlâ müftülüğümüzü, son on aydır da kutsal vakıflarımızın idaresini işgal eden Meço Cemali acaba kimi temsil ediyor?

İlimiz Müslüman Türk halkını temsil ettiğini iddia ediyorsa, 28 Aralık 1990 tarihli Müftü seçimleri sonuçları ortada. Şayet başka birilerini temsil ediyorsa, bizim Müftülük makamından ve Cemaat idaresinden bir an önce lütfen uzaklaşın. Şahsi kapris veya başkalarına hizmet etmek için ilimiz Müslüman halkına ve Meço'nun ne de onun gibi lerinin hakaret etmeye hakkı yoktur.

Dinimizin emirlerine uysa o mevkilerde bir an dahi durmaması gereklidir. Böyle bir kişi dini liderimiz değil din kardeşimiz bile olamaz.

Rodop İli
Bağımsız Milletvekili
Dr. SADIK AHMET

Batı Trakya Yüksek Kurulu'ndan:

'Cumhurbaşkanlığı Kararnâmelerine Red'

- **Batı Trakya Müslüman Türk Azınlığı Yüksek Kurulu, İskeçe ve Gümülcine Müftülerini Mehmet Emin Aga ve İbrahim Şerif başkanlığında toplanarak müftülükleri keyfi işgale, vakıfları da ortadan kaldırmaya yönelik Cumhurbaşkanlığı Kararnâmelerini oybirliği ile reddetti. Batı Trakya Bağımsız Türk Milletvekillерinin de yer aldığı bu çok önemli toplantı, birlik ve beraberlik havası içinde geçti.**

BTS HABER MERKEZİ

BATI Trakya Müslüman Türk toplumunun Azınlık Yüksek Kurulu 19 Ocak 1991 Cumartesi günü İskeçe Müftülüğünde toplandı.

Müftülerin çağrı üzerine yapılan toplantının açılış konuşmasını İskeçe Müftüsü Mehmet Emin Aga yaptı.

Bağımsız milletvekilleri Dr. Sadık Ahmet ve Ahmet Faikoğlu ile Yürütmeye Komitesi üyelerinin Başkanlık divanı'nda hazır bulunduğu toplantıya Gümülcine Müftüsü İbrahim Şerif idare ederken Genel Sekreterliği de Mustafa Hafız Mus-

tafa yaptı.

Yüksek Kurul, yaptığı toplantıda; Müftülüklerle ilgili olarak 24 Aralık 1990 tarihinde hükümet gazetesinde yayınlanan kanun hükümlündeki kararname ile Vakıf Mallarını İdare Heyeti denilen cemaatlerle ilgili olarak 3 Ocak 1991 tarihli hükümet gazetesinde yayınlanan kararname ve 29 Ocak gününün, yıldönümünün ne şekilde anılacağı konularını tartışı. Çeşitli açıklayıcı konuşmalardan sonra oybirliği ile şu kararlar alındı:

"24 Aralık 1990 tarihli ve 182 sayılı Hükümet Gazetesi'nde yayımla-

nan Kanun Hükmündeki Kararname Batı Trakya Türk Toplumu tarafından kabul edilemez.

Vakıflarımızın parçalanmasına ve netice itibarıyle idaresinin toplumun elinden alınmasına yönelik 3 Ocak 1991 tarihli ve 1 sayılı Hükümet Gazetesi'nde yayınlanan Cumhurbaşkanlığı Kararname de Batı Trakya Türk Toplumu tarafından kabul edilemez.

Her iki kararnameyi derhal yürürlükten kaldırılması ve 2345/1920 sayılı yasanın yürürlüğe konması gereklidir.

Bu konuda alınan Yüksek Kurul kararlarının Bağımsız Milletvekilleri tarafından Yunan Millet Meclisi Başkanlığı'na sunulması da oybirliği ile kabul edilmektedir."

29 Ocak gününe yıldönümünün ise her köy ve mahalle camiinde mevlitler okutularak anılması kararlaştırıldı. Ayrıca günün gelişmelerine göre kararlar alınması hususunda Yürütmeye Komitesi'ne yetki verildi.

AZINLIK YÜKSEK KURUL TOPLANTISI KARARLARINI İMZA EDENLER

Mehmet Emin Aga: İskeçe Müftüsü

İbrahim Şerif: Seçilmiş Gümülcine Müftüsü

Sadık Ahmet: Gümülcine Bağımsız Milletvekili,

Ahmet Faikoğlu: İskeçe Bağımsız Milletvekili

Hasan Hatipoğlu: Sabık Milletvekili,

Y. Komitesi Siyasi Danışmanı.

Sebahattin Emin: Y. T. Derneği Başkanı,

Y. Komitesi Üyesi.

Kadir Yunusoğlu: K. T. Birliği Başkanı

Y. Komitesi Üyesi.

Arif Hüseyin: K.T. Birliği Başkanı,

Y. Komitesi Üyesi.

Sabri Tevfikoğlu: V. I. Heyeti Başkanı

Y. Komitesi Üyesi.

Rasim Hint: B. T. T. Ö. Birliği Başkanı,

Y. Komitesi Üyesi.

Asım Çavuşoğlu: M. M. Birliği Başkanı,

Y. Komitesi Üyesi.

Ismail Molla Rodoplu: Sabık Milletvekili

Gazeteci

Celal Zeybek: Sabık Milletvekili
Mustafa H. Mustafa: Y. Kurul Sekreteri,
Gazeteci
Faik İbrahim: Eski Cemaat Başkanı
Hasan Yakup: Avriana (Kozlukebir) Nahiye Müdürü
Hasan Hakkı: Filira (Buyuk Sirkeli) Nahiye Müdürü
Hakki Emin: Asomatos (Bulatköy) Nahiye Müdürü
Ali Nuri: Arisvi (Ircan) Nahiye Müdürü
Mehmet Salihoglu: Arotos (Karacaoğlan) Nahiye Müdürü
Mustafa Murtaza: Mirana (Murath) Nahiye Müdürü
Mehmet Hatipoğlu: Gazeteci
Halil Salih: Gazeteci
Halil Resim: Gazeteci
Mehmet Küçük: Amaranda (Yabilli) Nahiye Müdürü
Remzi Arif: Sosti (Susurköy) Nahiye Müdürü
Hüseyin Mustafa: Gratini (Ircanhisar) Nahiye Müdürü
Mustafa Mustafa: (Polianthos (Narlıköy) Nahiye Müdürü
Mehmet Abdurrahim: Kehros (Mehriköz) Nahiye Müdürü
Ali Çavuş Ali: Kalfa Nahiye Müdürü
Mustafa Hacı Yakup: Organi (Hemetli) Nahiye Müdürü
Fikri İhtiyar: Ehinos Nahiye Müdürü
Tahsin Şehrin: Therme Nahiye Müdürü
Yusuf Deli: Kotili Nahiye Müdürü
Hüseyin Bandak: Kimmeria Nahiye Müdürü
Osman Alibabaoğlu: Şeleron Nahiye Müdürü
Niyazi Avcı: Satre Nahiye Müdürü
Adem Adem: Miki Nahiye Müdürü
Nuri Kadri: Oreon Nahiye Müdürü
Nihat Kara: Geraka Nahiye Müdürü
Emin Ramadhan: Evlalon (Inhanlı) Nahiye Müdürü
Hamdi Hasanoğlu: Ksanthi (Iskeçe) Meclisi Azası
İbrahim Alioğlu: Ksanthi (Iskeçe) Meclis Azası
Mehmet Hasan: Komotini (Gümülcine) Meclis Azası
Hasan Kaşikçıoğlu: Komotini (Gümülcine) Meclis Azası
Mehmet Bağdath: Komotini (Gümülcine) Meclis Azası
Ali Mertoğlu: Komotini (Gümülcine) Meclis Azası

Cahit Ramadhan: Komotini (Gümülcine) Meclis Azası
Faik Faik: Komotini (Gümülcine) Meclis Azası
Cahit Aliosman: B.T.T.Ö.B. Eski Başkanı
Sadık Salihbey: B.T.T.Ö.B. Eski Başkanı
Mehmet Geveli: K.T.G.B. Eski Başkanı
Osman Bebek: K.T.G.B. Eski Başkanı
Mümin Alimolla: K.T.B. Eski Başkanı
Fevzi Alioğlu: K.T.B. Eski Başkanı
Nazmi Halil: K. Cemaati Başkâtibi
Rasim Murcaoğlu: IKBAL Listesi adayı
Rüştü Erdem: Vaiz,
Mehmet Emin Şinikoglu: Vaiz
Ahmet İsmail: Vaiz
İsmail Karaalı: Vaiz
Sedat Karadayı: Vaiz
Sabri Hacı Hüseyin: Vaiz
Tevfik Hüseyin: İlâhiyatçı Lise Öğretmeni
Mümin Hüseyinoğlu: Lise Öğretmeni
İsmet Kadri: Lise Öğretmeni
Ahmet Hral: Vaiz
Rıza Kirhdökme: İ.T.B. Eski Başkanı
Hüsün Serdarzade: Politikacı-İ.T.B. Eski Başkanı
Enver Kasapoğlu: Lise Öğretmeni-Gazeteci
Mustafa Çakır: IKBAL Listesi Adayı
Yakup Kurt: Lise Öğretmeni
Ali Müminoğlu: Makina Mühendisi
Hasan Mehmet: Vaiz
Hikmet Cemiloğlu: Doktor
Necati Hasanoğlu: Doktor
Necati Sütçüoğlu: Doktor
Adem Bekiroğlu: Avukat
Hüseyin Aga: Avukat
Hasan Ahmet: Doktor
Nihat Tevfikoğlu: Diş Hekimi
Ali Besim: Diş Hekimi
Mehmet Nuri: Doktor
Yüksel Nuri: Eczacı
Adnan Raif: Öğretmen
Hüseyin Molla Hasan: İmam
İsmail Mustafaoğlu: İ.T.B. Yöneticisi
Galip Galip: Mimar-Mühendis
Ali Kamber: Muhasebeci

BATI TRAKYA'NIN SESİ'ne
ULAŞMANIN EN KOLAY YOLU ABONE OLMAKTIR.

GARANTİ BANKASI HASIRCILAR ŞUBESİ 6200209/2
NOLU HESABIMIZA YATIRACAĞINIZ 50.000 TL. İLE BATI TRAKYA HAKKINDA
DOĞRU HABER VE SAGLIKLI YORUMA ULAŞABİLİRSİNİZ!

UNUTMAYINIZ, DERGİMİZ DERNEGİMİZİN RESMI YAYIN ORGANIDIR.

Fanatik Yunanlılar Korku Saçıyor

- Fanatik Yunanlı çevreler, geçen yıl 29 Ocak'da Türklerle karşı yapılan saldırılardan sonra Hasan Ali ile Angelos Solakidis arasındaki alelade bir kavgayı bahane etmişler, Türklerin Gümülcine'de camilere girmelerini önlemekle başlayan tahrifler kısa sürede büyük boyutlar almıştı. Olaylarda, Türkler dövülerek dükkanları yağma edilmişti.

BTS HABER MERKEZİ

BATI Trakya'da bazı fanatik Yunanlı çevrelerin 29 Ocak olaylarının yıldönümü öncesindeki faaliyetleri Türk toplumunda endişelere yolaçtı.

Geçen yıl 27 Ocak'da Hasan Ali isimli Türk ile yaptığı kavgada yaralanan ve uzun bir süre sonra ölen Yunanlı Gümürük Memuru Angelos Solakidis ile ilgili çıkarmalar Gümülcine sokaklarına yapılmıştı.

Çıktımlarda "Solakidis ölmeli, yaşıyor. Batı Trakya Yunanlı, 27 Ocak'ın Solakidis'in ölüm yıldönümü olduğunu hatırlı" ifadesi yer aldı.

Ayrıca Yunan bayraklı ve "Vatandaş Yunanca konuş" yazılı çıkarmaların da Gümülcine'deki Türk dükkanlarının kapı ve kepenklerine yapılmışlığı dikkat çekti.

Fanatik Yunanlı çevreler, geçen yıl 29 Ocak'da Türklerle karşı yapılan saldırılardan sonra Hasan Ali ile Angelos Solakidis arasındaki alelade

bir kavgayı bahane etmişler, Türklerin Gümülcine'de camilere girmelerini önlemekle başlayan tahrifler kısa sürede büyük boyutlar almıştı. Olaylarda, Türkler dövülerek dükkanları yağma edilmişti.

İskeçe bağımsız milletvekili Ahmet Faikoglu 29 Ocak 1990 vahşet

olaylarının yıldönümünde Adalet, Kamu düzeni ve Ticaret bakanlarına ayrı ayrı soru önergesi gönderdi.

Ahmet Faikoglu, bakanlara gönderdiği 29 Ocak 1991 tarihli soru önergesinde özetle şu konulara değindi:

"Tam bir yıl önce bugün, Yunan uygarlığı, adaleti ve kamu düzeni adına Gümülcine'de utanç verici olaylar cereyan etmiştir. Azılık mensupları, Mevlit dinlemek üzere Eski Cami'ye girecekleri surada provatör hristiyanlar tarafından engellendiler ve ardından vandalist eylemlere geçerek en barbar bir biçimde herşeyi dağıttılar. Bu vandalist hristiyanlar camilere girerek hem kutsal yerleri parçalarak ettiler hem de müslümanları dövdüler. Tüm müslüman dükkanlarını kırıp yağmaladılar. Bu kırma, yağmalama ve dayaktan geçirme olayları sırasında ölesiye dövülenler arasındaki şimdiki Iskeçe Müftüsü

İskeçe Bağımsız Milletvekili
Ahmet Faikoglu

oldu. Polisler, efe'lere 'Bu dükkan Türk dükkanı' diye hedef gösterirken Dışişleri Bakanlığı mensuplarının da bu barbarlıkta payı oldu.

Adalet Bakanına soruyorum: Bu barbarlıklar için kaç kişi adalet önünde hesap verdi.

Kamu Düzeni Bakanına soruyorum: Güvenlik güçlerinin görevi bu mu? Müslüman Türk Azılığı mensupları aleyhine canilerle işbirliği yapmak mı?

man Türk Toplumu'nun Türküğü, Yunan devleti tarafından inkâr edilmek istenmektedir. Bu durumu protesto için Türk Toplumu 29 Ocak 1988'de bir bütün olarak büyük bir yürüyüşle protesto etmiştir.

29 Ocak 1990'da günün önemine binaen mevlit okutulmak istenmiştir. Yunan hükümeti camileri

- Tam bir yıl önce bugün, Yunan uygurlığı, adaleti ve kamu düzeni adına Gümülcine'de utanç verici olaylar cereyan etmişti.

Ticaret Bakanı'na soruyorum: Bakanlık olarak zarar gören bu ticaret erbâbı hakkında ne yaptınız? Ne zamana kadar tazmin edilemenini bekleyeceklər?

İkumenik Hükümet Başkanı Zottos'un Azılık işadamları temsilcilerine, tazmin edileceklerine ilişkin verilen söz ne zaman yerine getirilecek?

Bizlerin de politikacı olarak yükten kurtulmamız için Hükümetin, bu azılık esnafının zararlarını ne

basarak ve pisleterek bu mevlitin okutulmasına mani olmuştur. Aynı gün Yunan devletinin organize

Genel Başkan Tahsin Salihoğlu

- Aradan bir yıl gibi bir zaman geçmesine rağmen bu insanların zarar ve ziyani tazmin edilmemiştir. Helsinki İzleme Komitesi Raporu ile de Yunan devletinin insan haklarını ihlal ettiği tescil edilmiştir.

- Bütün bu olaylar, yerel amirler ve Yunan güvenlik görevlilerinin gözleri önünde ve denetimi altında oldu.

zaman karşılaşacağını öğrenmek istiyoruz. Aksi halde, arzu etmediğimiz halde Avrupa Parlamentosuna başvurarak bu haksızlıkları anlatmak zorunda kalacağız."

Ote yandan Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Başkanı Tahsin Salihoğlu da 29 Ocak 1990 vahşet olayları hakkında basına İstanbul'da yazılı bir açıklamada bulundu.

Genel Başkan Tahsin Salihoğlu basına yaptığı açıklamada şöyle dedi:

"*Batı Trakya'da yaşayan Müslüman-*

ettiği gizli polis teşkilatı ile Türklerde ait dükkanlardaki mallar tahrip ve yağma edilmişdir. Aradan bir yıl gibi bir zaman geçmesine rağmen bu insanların zarar ve ziyani tazmin edilmemiştir. Helsinki İzleme Komitesi Raporu ile de Yunan devletinin insan haklarını ihlal ettiği tescil edilmiştir.

ortakları olan AT üyesi ülkelerde ve insan hakları ile ilgili örgütlerde şikayet ediyoruz."

Batı Trakya Türkleri olarak Yunan devletinin bu zarar ve ziyani bir an önce tazmin etmesini istiyor ve Yunanistan'ın insan hakları ihlalini,

Batı Trakya'da

Cunta Hüküm Sürüyor

Bağımsız Milletvekilleri
Dr. Sadık Ahmet ve Ahmet Faikoğlu Meclis'te.

BTS HABER MERKEZİ

ISKEÇE ve Gümülcine Bağımsız Milletvekileri Ahmet Faikoğlu ve Dr. Sadık Ahmet, Yunanistan hükümeti tarafından büyük tepkiyle karşılanan ABD Dışişleri Bakanlığı'nın İnsan Hakları Raporu'nu parlamentoaya getirdiler.

Faikoğlu, Devlet ve Dışişleri Bakanları'nın cevaplaması istemiyle parlamentoaya verdiği soru önergesinde, ABD Dışişleri Bakanlığı raporunda, Batı Trakya Türk azılığının insan haklarının çiğnendiğini açık bir şekilde belirtildiğini vurguladı.

Yunanistan, hükümetinin Batı Trakya ile ilgili gerçekleri saptırma-

● Dr. Sadık Ahmet ve Ahmet Faikoğlu, "ABD Dışişleri Bakanlığı İnsan Hakları Raporu, Türk toplumunun haklarının çiğnendiğini açıkça gösteriyor" dediler.

ya çalıştığını ifade eden Faikoğlu soru önergesinde, şöyle dedi:

"*Yunanistan devleti, Lozan Antlaşması'na saygı göstermemektedir. Batı Trakya'da tam bir cunta vardır. Vakıfların yönetimini cuntacı yönetimlerle yapılıyor.*

Biz de insan gibi yaşamak istiyoruz. Dışişleri Bakanı Samaras ve Hükümet Sözcüsü Polidoras dediklerimizin aksını savundukça Yunanistan devletinin bizim sorunlarımıza çözme gayretleri hiç bir zaman netice vermez."

Gümülcine Bağımsız Milletvekili Sadık Ahmet de, parlamentoaya verdiği soru önergesinde, Gümülcine'deki Türk dükkân sahiplerinin seçim öncesi bağımsız "Güven" listesini destekledikleri için ağır para cezasına çarptırılmaları konusunda adalet ve kamu düzeni bakanlarından bilgi istedi. Sadık Ahmet, "Bunca ayrımcılık karşısında Yunanistan, ABD'nin İnsan Hakları Raporu'na ve Avrupa Parlementeleri'nin önergelerine nasıl karşılık verecek?" diye sordu.

Yunanistan'da Türkler'e av tüfeği alma yasağı getirildi

Kara Papaz'ın Yeni Oyunu

- Türk düşmanı Gümülcine Metropoliti Damaskinos, Batı Trakya Türklerine bir türlü rahat vermiyor. Damaskinos bu defa da Türkler'in aldıkları av ruhsatları ile silahlansıp isyan edeceklerini iddia ederek, bu ruhsatların iptal edilmesini istiyor.

BTS HABER MERKEZİ

Her fırsatı Türk düşmanı olduğunu açıklayan ve Yunanları Türkler'in üzerine saldırtmak için olağanüstü çaba sarfeden Gümülcine Metropoliti Damaskinos şimdiden de Türk azılığının allığı av ruhsatlarına taktı.

"Vatan elden gidiyor... Türkler silahlanıyor... İsyancılığı var... gibi gerçek dışı sözlerle Türk azılığ'a baskılardırı süren Damaskinos bununla da kalmadı. Kara Papaz av ruhsatlarının iptali için yetkililere baskı yaptı. Bu baskılar sonucunda Kuzey Yunan Avcılar Federasyonu Gümülcine Avcılar Derneği'ne ve Rodop Emniyet Müdürlüğü'ne birer resmi yazı göndererek ruhsat alınının kontrol veya iptal edilmesini istedi.

Yunanistan'daki bu gelişmelere Batı Trakya Türkleri Derneği Genel Başkanı Tahsin Salihoglu, çok

sert tepki gösterdi. Salihoglu açıklamasında: "Yunanistan devlet cidDETİNİ göSTERMELİ... Bu ülkeyi din adamları mı, yoksa hükümet mi yönetiyor azılığa kavuşmam" dedi.

Bir süre günlük "Hronos" gazetesinde yazdığı bir makalede Türkler'in binden fazla av tüfeği ruhsatı alarak isyana hazırlandıklarını iddia eden Kara Papaz Damaskinos hiç boş durmuyor. Asıl amacı Türk azılığ'a karşı ılımlı Yunanları tarihi edip saldırtmak olan Kara Papaz daha önce de Sadık Ahmet'in duruşması sırasında Türk azılığ'a maddi manevi birçok zararlar verdi.

Damaskinos'un baskıları sonucunda Avcılar Derneği'nce Rodop ve Gümülcine valiliklerine yazılan yazıların özeti ise şöyle:

"Müsülmân azılığ'a av tezkere si verilişini endişe ile tespit etti.

Müsülmânlar silahlanıyor. Bu Gümülcine ve Rodop'ta yaşayan halkımız için büyük tehlikedir. Av tüfekleri Hristiyan nüfusun zincirleme tepkisine yol açabilir. İşgâzar bir milletvekilinin telgrafta dikkate alınmamalı. Müracaatlar bundan sonra kabul edilmemelidir."

Batı Trakya'da bu çağdaşı gelişmelere Dernek Genel Başkanı Tahsin Salihoglu çok sert tepki gösterdi. Salihoglu yaptığı açıklamada söyle dedi:

"Dr. Sadık Ahmet'in çabaları sonucunda Türk azılığ'a 1990 yılından itibaren av ruhsatı verilmeye başlandı. Av tüfeği ile isyan nasıl olur aklını alınıyor. Bu bir yunan oyundur. AET üyesi Yunanistan'ın kendi vatandaşlarına nasıl eziyet ettiğinin göstergesidir. Ayrıca bu durum Yunanistan'ın devlet politikasında papazların etkinliğini göstermektedir. Yunan devleti tarafsızlığını muhafaza ederek papazlara ciddiyetini göstermeli." "

Batı Trakya İlahiyatçılar Kurulu'nun Müftülük Yasası'nı Protestosu

Gümülcine, 19.1.1991

Meclis Başkanına,

Sayın Başkan:

Hükümetimizi, ülkemizi ve genelde tüm dünyayı başka sorunların, özellikle Basra Körfezi savaşının meşgul ettiği bu günlerde, çeşitli İslâm ülkeleri İlahiyat Fakültelerinden mezun yüksek din adamları "İlahiyatçılar" ve Batı Trakya Müslüman Türkleri "Vaizleri" olan bizler, hiçbir surette sizin meşgul etmek istemeyiz. Ancak, Millî Eğitim ve Din İşleri Bakanı tarafından, biz Batı Trakya dini liderlerini ilgilendiren bir yasa tasarısı Meclis'e yattırılınca, aşağıdaki görüşlerimizi size sunmak zorunda kaldık:

1- Sizce de bilindiği üzere, dini liderlerin seçimiyle ilişkin, Atina ile Ankara arasında imzalanan 1913 tarihli ikili anlaşma vardır.

2- Bu anlaşmayı Batı Trakya'daki Azılılığın varlığını tescil eden ve bu Azılığa dini ve eğitim bağımsızlığını sağlayan Lozan Antlaşması izlemektedir.

3- Ülkemiz Anayasası'nın 13. maddesi ve bittassa 1. paragrafı hükümleri çok açık bir biçimde dini özgürlükten ve dini inançlardan söz etmektedir.

4- Değinmek istediğimiz daha pek çok husus-

ları ve Batı Trakya'daki Müftülere ilişkin 2345/1920 sayılı Yasa hükümlerini dikkate alarak, bu konu ile en yakın ilgisini olan bizler, gerek İslâm dini temsilcileri olarak, gerek şahsımız ve gerekse temsil etmeye olduğumuz müslümanlar adına, sizden, söz konusu yasa tasarısı üzerinde çalışmalarını sürdürmekte olan yetkili komisyona ve özellikle Millî Eğitim ve Din İşleri Bakanı'na işbu yasa tasarısını geri çekmesi konusunda talimat vermenizi talep ediyor ve eğer hükümet tarafından mevcut sorunlara çözüm getirilmesi ve Batı Trakya Türk Müslümanlarına Anayasa'nın ve Lozan Antlaşması'nın öngördüğü dini hüsrriyet ve dini bağımsızlık verilmesi isteniyorsa 2345/1920 sayılı Yasaya İşlerlik kazandırılması gerekiği hususunu ifade ediyoruz.

Saygılarımızla.

1- Sabri Tevfikoğlu, 2- Sabri Hacı Hüseyin, 3- Sedat Karadayı, 4- Hasan Mehmet, 5- Ahmet Hacıoğlu, 6- Halil Hüseyinoğlu, 7- İsmail Karaali, 8- Hasan Paçaman, 9- Ahmet İsmail, 10- Rüştü İmam Etem, 11- Mehmet Emin Şinikoğlu, 12- H. Abdullah Mahmut Tevfik, 13- Tevfik Hüseyinoğlu, 14- Mehmet İmamoğlu, 15- H. Ahmet Hasanoğlu, 16- Hüseyin Paşaoğlu, 17- İsmail Yusuf, 18- Üzeyir Alioğlu, 19- Ali Hacıoğlu, 20- Hüseyin İmam, 21- Aliosman Osman.

İskeçe Müftüsü Mehmet Emin Aga:

“Gümülcine Müftüsü İbrahim Şerif’e Mukaddes Vazifesinde Başarılar”

İskeçe Müftüsü Mehmet Emin Aga.
Fotoğraf: BTS Arşivi

BTS HABER MERKEZİ

İSKEÇE Müftüsü M. Emin Aga, mübarek Regaib Kandili münasebetiyle bir mesaj yayınladı.

Uzun mesajının ilk bölümünde Regaip Kandili'nin anlam ve önemini belirten İskeçe Müftüsü Mehmet Emin Aga, Batı Trakya Türk Toplumunun sosyal meselelerini de dile getirdi. Müftü Mehmet Emin Aga bu konuda şunları söyledi:

“İdarecilerimiz, Müslüman Türk Azılığının karşı çıktığı Cemalî Meço'nun yerine Gümülcine Müftülüğü için 2345/1920 sayılı yasaya uygun olarak seçim yapılması hulusundaki İslahiyatçılar Kurulu ka-

rarının hemen akabinde, 24 Aralık 1990 tarihinde alısaltılmış bir şekilde Hz. Isa'nın doğum yıl dönümü arifesinde alelacele yürürlüğe konmak istenen yeni bir kararname ile yetmiş seneden beri yürürlükte bulunan 2345/1920 sayılı yasa bir anda iptal edilerek yerine andlaşmalarla da sağduyu ile de bağdaşmayan yeni bir uygulama getirilmek istenmiştir.

Belki de Batı Trakya Türk'ünü şaşırtırız düşüncesiyle başvurdukları bu yöntem Batı Trakya Türkü'ne birlik ve beraberliğini bir kez daha ispat etmek imkânını vermiştir. Batı Trakya Türk'ü İslahiyatçılar Kurulu'nun almış olduğu karara uygun olarak 28 Aralık 1990 günü

Cuma namazından hemen sonra Rodop ilindeki tüm camilerde el kaldırmak suretiyle Gümülcine Müftü seçiminin gerçekleştirmiştir. Batı Trakya İslahiyatçılar Kurulu'nun belirlemiş olduğu adaylardan Vaiz İbrahim Şerif, Gümülcineli Müslüman Türk soydaşlarımızın oylarının % 95'ini alarak Gümülcine Müftülüğü'ne seçilmiştir. Allah Faziletli Gümülcine Müftüsü İbrahim Şerif'e uzun ömr ve mukaddes vazifesinde başarılar versin. Gümülcineli Müslüman Türk kardeşlerimi de gösterdikleri olgunluk, medeni cesaret ve efendiliklerinden dolayı canı gönülden ayrıca kutlarım. Allah Batı Trakya Müslüman Türk'ü'ne hiçbir zaman zevle vermesin.”

Gümülcine Müftüsü İbrahim Şerif'in Regaip Kandili Mesajı

Muhterem Din Kardeşlerim,

Bugün, Üç Ayların başlangıcı, Recep ayının ilk günü ve 17 Ocak Perşembeyi Cuma'ya bağlayan gece de REGAİB GECESİ'dir.

Kelime olarak Regaib, rağbet olunan, rağbetle istenen şeyler ve bol hediyeler anıtlarına gelir. İslâm aleminde REGAİB GECESİ, mazlumların üzerinden zalimlerin zulmüne kaldırılmasını temin edecek Son Peygamber'in doğum günlerinin sayılmasına başladığı kutsal gecedir.

REGAİB GECESİ'nden 9 ay 10 gün sonra MUHAMMED'UL EMİN dünyaya gelecekti ve 40 yaşıdan sonra da dünyanın Son Peygamberi olarak görevlendirilecekti. Dinimizde REGAİB GECESİ, Cihan peygamberi Hz. Muhammed'in mânâ aleminden madde alemine intikal ettiği bir saadet gesesidir ve İlâhi nimetlerin biz insanlara bağışıldığı müstesna bir zaman dilimidir.

Aziz Soydaşlarım,

Bu satırları kaleme aldığım anda, Peygamberler diyarı olan Orta Doğu'da büyük bir insanlık faciası yaşanmaktadır. Hz. Musa'nın, Hz. İsa'nın ve Hz. Resulullah'ın vahye mazhar oldukları kutsal yerler, insanlığın selâmeti için çile çektileri diyarılar, insanları savaşlardan ve düşmanlıklardan kurtarıp ebedi bir kardeşlik tesisi etmek için hayatlarını feda ettikleri beldeler, kan deryası olmanın eşigi ne gelmiştir. Allah'ın nimeti olan insan zekâsının geliştirdiği teknolojinin insana karşı silâh olarak

kullanılması, insan aklına sığmayan korkunç çelişkilerin en büyüğüdür. Bu çelişkinin özünde şu gerçek vardır: Nerede, ne zaman ve nasıl biteceği bilinmeyen elektronik savaşların müsebbipleri bir cümle ile savaş başlatırlar, kendileri ise emir mevkîinde otururlar ve savaşın adını bile duymak istemeyen masum insanlara savaşın çilesini çektiler.

Bugün, Ortadoğu'da başlatılan insanlık faciasının bir an önce durması dileğimle bütün dünya insanları, kendi inançlarına göre kendileriyle Allah'a dua etmekteyiz. Çaresiz insanlar olarak biz de, en samimi duygularımızla bu arzunun duacılaryız.

Saygıdeğer Müslüman Türk Kardeşlerim,

28 Aralıkta, bütün camilerimizde gerçekleştirilen açık oylama sonunda beni müftülük makamına lâyik görmüş olmanız karşılığında sizlere minnet borcum vardır. Müftülük konusundaki irâdenizin şahsında tahakkuk etmiş olmasi bana kıvanç verdiği kadar bazı yükümlülükler de getirmektedir. Bu yükümlülüklerimin bir gereği olarak, Üç Ayların başlangıcında dini duygularımızı dile getirmek, seçimde gösterdiğiniz birlik ve beraberliği simgelemek amacıyla bu mesajı yayınlamış bulunuyorum.

Bütün din kardeşlerimin REGAİB KANDİLİ'ni candan kutlar, bu mübarek günlerin tüm insanlık için barış ve sükûn vesilesi olmasını Cenabı Hâk'tan niyaz ederim.

İbrahim Şerif

Türkiye ile Yunanistan Arasındaki Kıt'a Sahanlığı Meselesi

İbrahim KÂMİL

Mimar Sinan Üniversitesi
Fen-Edebiyat Fakültesi

A- ULUSLARARASI Kıt'A SAHANLIĞI

1. Kıt'a Sahanlığı Tanımı

Ulkemizde ve dünyada yeni olmasına rağmen kendisinden sık söz ettiren kıt'a sahanlığı terimi çeşitli isimler altında ifade edilmektedir. Fransızca "Plateau continental", İngilizce'de "Continental shelf" olarak kullanılan bu terimden Türkçede "Kıt'a eşiği", "Kıt'a platformu", "Şelf" ve "Kıt'a sahanlığı" olarak da bahsedilmektedir. Birçok devletler hukuku alanında bilim adının kabul ettiği ve artık tek kullanılan terim özelliğini taşımaya başlayan "Kıt'a sahanlığı" kavramını biz de kullanacağız.

Jeolojik açıdan incelendiğinde kıt'a sahanlığı; deniz seviyesinden ortalama 130 m. derinliğe kadar iner, 600 m. derinlige kadar inen yerler de vardır. Yüzeyi kilometre başına ortalama 1,7 metre dalar. Genişliği ortalama 75 km.dir. Fakat, Sibirya kuzeýinde olduğu gibi, 700 km.'ye kadar çıktığı da vakidir. Kitaların aşınmasından oluşan kum, çakıl, toprak ve diğer malzemelerin akarsularla denize getirildiği deltalar, dalgaların aşındırığı yine kum, çakıl ve topraklar ile kimyasal ve biyolojik yollarla oluşan kireçtaşlarının çökelek meydana getirdiği tortul kayalar, genellikle kıt'a sahanlığını kaplar. Yüzмilyonlarca sene süregeilen bu olay sonucu kalınlığı binlerce metreye ulaşan çökel tabakalar meydana getirir. Çökellerin kalınlığı, kıt'a sahanlığının jeolojik alt yapısına ve yaşama bağlı olarak, sıfırla binlerce metre arasında değişir. Kıt'a sahanlıklarını örten çökel kayalardan halen dünya pet-

rolünün % 20'si üretilmektedir. Derin denizde üretim teknolojisi gelişikçe bu oranın % 30-35'e yükseleceği sanılmaktadır.

Uluslararası hukuk açısından ise kıt'a sahanlığı, 1959 Cenevre Deniz Hukuku Konferansı'nda kabul edilen "Kıt'a Eşiği Sözleşmesi"nin birinci maddesinde aynen şöyle tanımlanmaktadır;

"a) Sahillere bitişik fakat karasuları dışında ve 200 metreye kadar derinliği olan denizaltı bölgelerin deniz yatağı ile toprak altını veya bu derinlikten sonra üstündeki sular derinliğinin sözü geçen bölgelerin tabii kaynaklarının işletilmesine imkan veren yeri,

b) Adalar sahiline bitişik bu çeşit denizaltı bölgeinin deniz yatağı ile toprak altını ifade etmek üzere kullanılır."¹

Demek ki sahilden itibaren deniz altında kalan ve 200 metre derinlige kadar uzanan bir bölge bulunmaktadır. Aslında bu konu Coğrafyacıların, Jeologların ve Oseanografların inceleme alanına girer. Yapılan araştırmalara göre, deniz dibi açık denizlere doğru uzanırken belli bir boyleden sonra birdenbire derinleşmektedir. Bu keskin derinlik ile sahil arasında kalan kısma kıt'a sahanlığı denmektedir.

Teknik bir alan olarak sadece konu ile ilgili bilim adamlarını ilgilendirmesi gereken kıt'a sahanlığı mesesi birdenbire bütün dunyanın, özellikle de denizlere sahili olan devletlerin dikkatini çekmiştir. Bu önem, kıt'a sahanlığında "... petrol ve diğer maden yataklarının keşfedilmesi ve modern teknigin bu yatakları işletmeyi bir dereceye kadar, imkan dahilinde getirmiş olmasından"dir.² Gerçekten de karalardaki petrol re-

devam ettirmesi bithassa sahildar devletlerin bu konu üzerinde daha titizlikle durmalarına, kendi karasuları dışında kalan kit'a sahanlıklarında hakimiyeti devam ettirmek, hammude yataklarının başkaları tarafından aranması ve işletilmesini önlemek maksadıyla çeşitli hukuki tedbirler almalarına yol açmıştır. Dolayısıyla kit'a sahanlığı meselesi uluslararası bir nitelik kazanmıştır.

2. Tarihçe, İddialar ve İlk Olaylar

a) Kısa Tarihçe ve İddialar: Hukuki anlamını henüz kazanmadığı dönemlerde kit'a sahanlığı meselesi denizler üzerinde hakimiyet kuran devletin insiyatifinde idi.

Romahlar konuya daha çok korsanlardan kaçan ve kötü hava şartları sebebiyle kazaya uğrayanlara yardım etmek şeklinde yaklaşıyorlardı.

Bizans'ta ve daha sonraları Norveç'te ise kıyıda arazisi olan kişilere derinliklerin başladığını, yeni kit'a sahanlığının jeolojik olarak bittiği yere kadar, deniz dibinin mülkiyeti veriliyordu.³ O dönemlerde denizden faydalananma sadece deniz ürünlerini olarak düşünülmüş, özellikle de balık avlama ile ilgili tedbirler alınarak kıştaslar ve haklar getiriliyordu. Eski İngiliz Hukukunda da buna yer verilmiştir. Buna göre balıkçılar tesis kurdukları yerlerden faydalana bilmişlerdi.⁴

Bugünkü anlayımla kit'a sahanlığı esas itibarıyle devletler hukuku kapsamına 1942'lerden sonra girmeye başlamıştır. Fakat sistematik olmasa da konuya daha önceleri de degenilmiştir. İlk örnek olarak 9 Kasım 1910 tarihli Portekiz Kararnamesi'ni verebiliriz. Bu kararname ile "kit'a sahanlığında 100 kulaci aşmayan derinliklerde deniz dibini tarayarak balık avlamadan balıkların hem gıda sahasını hem de balık yuvalarını yok etmeye olduğu, böylece yeri doldurulmaz bir serbet kaybına sebep olduğu belirtilecek 100 kulaçtan az derin yerlerde..."⁵ balık avlamak yasaklamıştır.

Daha sonraları kit'a sahanlığı meselesi balıkçılıkla ilişili olarak çeşitli uluslararası konferanslarda ele alınmaya başlandı.

1916'larda bir oceanograf olan İspanyol Odon de Buen karasularını bütün kit'a sahanlığı boyunca uzatmak gerektiğini ileri sürdü. Gerekçe olarak da insanların gıdasını teşkil eden balık çeşitlerinin kit'a sahanlığı bölgesinde bulunduğu gösteriyordu. Bu fikirlere 1927'erde Lizbon Üniversitesi profesörlerinden Magelhaes ile Arjantin'li hukukçu Suarez de katıldılar. Onlara göre karasularının kit'a sahanlığı boyunca genişletilmesi hem balıkların korunması hem de gelişen deniz sanayisinin ihtiyaçları açısından faydalı olacaktı.

b) Kit'a Sahanlığı Konusunda Paria Körfezi Olayı: Kit'a sahanlığı sorununa devletler, daha önce de belirttiğimiz gibi, balıkçılık ve diğer deniz ürünlerini açısından bakmışlar ve değerlendirmişlerdir. Fakat 1942 yılından itibaren olayın bir başka yönü ortaya çıkmış-

tır. Kit'a sahanlığı literatürüne ilk belge olarak giren Paria Körfezi olayı. Körfezde zengin petrol yataklarının olduğu keşfedilince İngiltere ile Venezuela anlaşmazlık içerisinde girmiştir. Konum itibarıyle Paria körfezi 70 mil genişliğinde ve 30 mil uzunluğunda olup bir İngiliz sömürgesi olan Trinidad ile Venezuela arasında bulunmaktadır. Petrol yüzünden gerginleşen iki devlet ilişkileri daha sonra anlaşmayla sona ermiş, katılan devletler "körfezdeki denizaltı zenginlikleri üzerindeki karşılıklı yararlarını sağlamayı kararlaştırmışlardır."⁶

Bu olayın ortaya çıkışından sonra kit'a sahanlığı meselesinde sadece balıkçılık yönünü düşünen ülkeler dikkatlerini petrole çevirmiştir ve kendi bölgelerinde de bu stratejik hammadde varolabileceği ihtimalini düşünmeye başlamışlardır. Bu sebeple 26 Şubat 1942'de imzalanan Paria körfezinin denizaltı bölgebine dair anlaşma kit'a sahanlığının işgaline ilişkin olmasına rağmen bir tepki görmemiş, üstelik "kit'a sahanlığı mevhümünun tatbikinde bir dönüm noktası"⁷ sayılmıştır.

3. Devletlerin Yaklaşımları ve Görüşleri

a) A.B.D.'nin Kit'a Sahanlığı Hakkındaki Görüşü: Paria körfezi anlaşmasından sonra kit'a sahanlığı konusunu uluslararası bir sorun durumuna sokan A.B.D. Başkanı Harry S. Truman'ın yayınladığı iki tebliğidir. Truman 28 Eylül 1945'te, biri kit'a sahanlığındaki tabii kaynaklar, diğeri de balıkçılığın düzenlenmesi hakkında görüşlerini açıkladığı bu bildirilerinde "A.B.D. hükümetlerinin dünyanın yeni petrol ve diğer maden kaynaklarına büyük ihtiyacını müdahale olarak, bu kaynakları bulmak ve bunlardan faydalanan makul ve haklı olucuğun teşvik edilmesi gerekliliğine kani olduğu;

Yetkili uzmanların bu çeşitli kaynakların Birleşik Devletler sahillerinin ötesindeki kit'a sahanlığında bulunduğu ve bunların işletilmesinin, modern teknolojinin genişletilmesi sonucu mümkün olduğu ya da çok yakında olacağının kanaatini belirttikleri;

Bu kaynakları işletmek ve korumak için gereken etkili tedbirlerin alınabilmesi bakımından sahil devletinin kit'a sahanlığının deniz yatağında ve bunun alt tabakalarındaki tabii kaynakları üzerinde yetkilerini kullanabilmesinin makul ve haklı olucuğunu;

Kit'a sahanlığının sahil devletinin kara ülkesinin bir uzantısını teşkil ettiğini;

Sahil devletinin, kendi sahilleri karşısındaki bu kaynaklardan faydalananmak için girişilecek faaliyetler üzerinde yakından bir denetimin, savunması bakımından zorunlu bulunduğu,⁸ hususlarına yer veriyordu. Bu ifadeler aynı zamanda birinci tebliğin gereklisi olarak ilan ediliyordu. Esasında burada balıkçılıkla ilgili tebliğ, konumuz itibarıyla, bizi fazla ilgilendirmeden daha çok A.B.D.'nin kit'a sahanlığı hakkındaki görüşleri üzerinde duracağınız.

Başkan Truman gerekçesine dayanarak Birleşik Devletlerin kit'a sahanlığı konusunda takip edeceğine po-

litikayı da açıklıyordu. Truman; "Tabii kaynaklarını muhafaza ve ihtiyatlı kullanma acil zarureti gözünde tutan Birleşik Devletler Hükümeti açıktır. Altında fakat Birleşik Devletler sahillerine bitişik kit'a sahanlığının yeraltı veya deniz yatağı tabii kaynaklarının Birleşik Devletlere ait ve Birleşik Devletlerin mütrakibe ve yetkisi altında bulunduğuunu beyan eder. Kit'a sahanlığının bir başka devletin sahillerine kadar uzaması veya kendisiyle hemhudut bir devlette paylaşılması halinde, sınır Birleşik Devletler'le ilgili arasında nesafet prensiplerine uygun olarak tespit edilecektir. Kit'a sahanlığı üzerindeki suların açık deniz vasfi ve serbest seyri sefer hakkı bu suretle hiçbir şekilde haleldar edilmiş olmayacağı" ¹¹ diyor. Bu tebliğde kit'a sahanlığının deniz yatağı ve toprak altı tabii kaynaklarını kendisine ait, kendi yetki ve denetimine tabi saymaktadır. Daha sonraları sözkonusu tebliğe ek olarak yayınlanan basın bülteninde eksik kalan tanım tamamlanmaktadır. Bütende kit'a sahanlığı "kit'a bitişik ve derinliği 100 kulaç (600 ayak) aşmayan sularla örtülü denizaltı toprak parçası" ¹² olarak açıklanmaktadır.

Genelde yeni kaynakların bulunmasını teşvik etmek maksadıyla yayınlanan tebliğ sonucu A.B.D.'nin görüşü de ortaya çıkmıştır. Amerikalı uzmanlar A.B.D. sahillerinde de petrol zenginliklerinin bulunduğu ve bunların teknolojik gelişmeden sonra işletileceğini savunmuşlardır. Dolayısıyla kaynakların öncelikle korunması sonra da kullanılmasını sağlamak maksadıyla kit'a sahanlığı bölgesinde devletin kontrol yetkisinin olması gerektiği belirtilmiştir. Bu düşüncenle Başkan Truman "açık denizlerin altında, sahillerine bitişik kit'a sahanlığının, yeraltı veya deniz yatağı tabii kaynaklarının ve kontrol ve kaza yetkilerinin kendisine ait bulunduğuunu" ¹³ açıklamıştır. Ayrıca A.B.D.'nin resmi görüşüne göre kit'a sahanlığı, kit'anın devamı olduğu için, kit'a ait sayılır. Burada bulunan tabii kaynaklar da ana yatağın denize doğru uzantısıdır. O halde sahil devleti savunma bakımından sahilleri açısından olaylara tarafsız kalmamalıdır. Ayrıca kit'a sahanlığı bir başka ülkenin kit'a sahanlığına ulaştırsa, sınırlı iki devlet hakkaniyet ölçülerine göre aralarında anlaşarak tespit etmelidir.

Truman'ın sözkonusu tebliğlerinden sonra konu uluslararası açısından önem kazandı. Üstelik diğer devletlerin bu bölgeler üzerindeki hakimiyet isteklerini kınama beklenirken tersine durumu kabul etmelerine, dahası onların da süratli bir şekilde kendi kit'a sahanlıklar üzerinde benzer haklar elde etmelerine yol açtı.

b) Latin Amerika'nın Görüsü: Orta ve Güney Amerika'nın hemen hemen bütün ülkeleri kit'a sahanlığı konusunda aktif rol aldılar ve birçok haklar ileri sürüdüler. Birçoğu da bölgeler üzerinde mutlak egemenlik iddiasında bulundular. İddialarında haklı olduklarını göstermek için de bir takım mesnedler ileri sürdüler.

Bunları şöyle tasnif etmek mümkündür;

1. Coğrafi, morfolojik ve jeolojik bakımlardan kit'a sahanlığı kit'a yaya, dolayısıyla ülkeye bağlıdır.
2. Kit'a sahanlığında zengin tabii kaynaklar bulunmaktadır; bunlar üzerinde ilgili sahildar devletin hakları vardır.
3. Balık sahalarını korumak ve idame ettirmek lâzımdır.
4. Diğer devletlerde de kit'a sahanlığı konusunda bir takım faaliyetler ve hak edinmeler vardır.
5. Kit'a sahanlığı ve balık muhafaza bölgeleri üzerinde egemenlik ilâm devletler hukukunda kabul edilmiştir.

Bu mesnedlerin dışında bazı ülkeler de başka sebepler ileri surmuşlardır. Bunlardan "Kosta Rika ve Şili iddialarının hem kendi milli hem de Amerikan kit'a sunun menfaatine uygun olduğunu, Arjantin ve Şili esasen denizaltı tabii kaynaklarını halen işletmeyeceğini, Kosta Rika, Şili ve Brezilya bu çeşit iddialarda bulunmanın ve tedbirler almanın devletin vazifesini olduğunu, Ekvador da askeri gelişmenin devletleri kit'a sahanlığı ve kit'a suları üzerinde yetki testisine sevk etmiş olduğunu, Pan Amerikan Birliği'nin 1939 ve 1940 Panama ve Havana Beyannamesindeki esasları milli mevzuatlara ithali tavsiye etmiş bulunduğu" ¹⁴ ifade etmişlerdir.

Göründüğü gibi Latin Amerika ülkelerinin hemen hemen tamamı kurasuları üzerinde sahip oldukları hakları açık deniz üzerinde, yani kit'a sahanlığı bölgesinde de devam ettirmek istemişlerdir. Açıkça kit'a sahanlığında tam egemenlik hakkını savunmuşlardır. Bazı devletler ise kit'a sahanlığı ile birlikte bunu kapatlayan suları, bazları da kit'a sahanlığı ile ilgili olsun veya olmasın kendilerinin belirlediği saha içinde kalan suları egemenlikleri altına almak arzularını göstermişlerdir.

Latin Amerika ülkelerinin bu aşırı talepleri diğer birçok devletin de kit'a sahanlığı konusunda haklar ileri sürmelerine sebep olmuştur.

c) Diğer Devletlerin Olaya Bakış Açı: İddialardan etkilenen ve ilham alan bazı devletler de tipki Latin Amerika ülkeleri gibi petrol ve balık kaynaklarının korunması konusundaki endişelerini dile getirerek faaliyete geçtiler. Bunlardan İzlanda 5 Nisan 1948 tarihinde kabul ettiği "Kit'a sahanlığındaki balık kaynaklarının ılım muhafazası" hakkındaki kanun ile kit'a sahanlığında hak talep etmiştir. Filipinler 18 Haziran 1949'da çıkardığı Petrol Kanunu ile kit'a sahanlığında bulunan petrol kaynakları üzerinde devlet mülkiyetini kabul etmiştir. Suudi Arabistan 28 Mayıs 1949'da Basra Körfezi'nin denizaltı sahasında hak iddia etmiştir. Yine Basra Körfezi'ndeki İngiliz sömürgesi olan şeyhlikler de Suudi Arabistan'ın ileri sürüdüğü haklara benzer iddialarda bulunmuşlardır. Gelirlerinin büyük kısmını

petrolden sağlayan bu dokuz şeyhlik Haziran 1949 yılında haklarını ilan etmişlerdir.

Pakistan genel valisi 9 Mart 1950'de Pakistan sahilleri boyunca, 100 kulaç derinliğe kadar açık deniz yatağının kendisine dahil olduğunu açıklamıştır. İran Hükümeti 19 Mayıs 1949 yılında meclise sunduğu bir kanunla Basra Körfezi ve Uzman Denizinde, İran sahillerinin küt'a sahanlığı sınırlarına kadar olan sahadaki deniz yatağında ve bu kısmın yeraltında bulunan tabii kaynakların İran'a ait olduğunu duyurmuştur. İngiltere ise sömürgecileri adına küt'a sahanlığı iddiasında bulunmuştur. Buntardan Bahama ve Jamaika Kasım 1948, İngiliz Honduras Ekim 1950, Falkland Adaları da Aralık 1950'de ilgili vesikalaları ilan etmişlerdir.

İsrail Hükümeti 3 Ağustos 1952'de neşrettiği bir beyanname ile karasuları dışındaki denizaltı bölgeleri için iddialarda bulunmuştur. Güney Kore 19 Ocak 1952'de aynı taleplerde bulunmuştur. Son olarak Avustralya da 10 Eylül 1953'de yayınladığı iki bildiri ile Avustralya ve Yeni Gine küt'a sahanıkları üzerinde egemenliğini ilan etmiştir.¹³

Böylece Cenevre anlaşmasına gelinmeden önceki yıllarda A.B.D. başta olmak üzere birçok Latin Amerika ülkesi ve denize sahili bulunan devletler küt'a sahanlığı konusundaki görüşlerini ve bölgedeki çıkarları doğrultusunda iddialarını dünya kamuoyuna açıkladılar.

4. Cenevre Anlaşması

Küt'a sahanlığı konusunun uluslararası bir sorun olarak ilk defa Paria körfezi olayı ile ortaya çıkmadan Cenevre anlaşmasına kadar uzanan yolda yoğun faaliyetler yapılmıştır. Öncelikle bu konu ile ilgili olarak Birleşmiş Milletler bünyesinde bir Deniz Hukuku Komisyonu oluşturulmuştur. Daha doğrusu bu komisyon çalışmaları içeresine küt'a sahanlığını da almıştır.

Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Komisyonu küt'a sahanlığının tarifi, sahil devletinin küt'a sahanlığı üzerindeki haklarının niteliği, küt'a sahanlığını örtten sular ve hava sahası, denizaltı kabloları, kurulacak tesisler ve ulaşım serbestliği, küt'a sahanlığının komşu sahil devletlerinin arasında bölüşülmesi ve uyuşmazlıkların çözümü¹⁴ konuları üzerinde çok yoğun bir şekilde çalışılmış ve çözüm getirmiştir. Komisyon sözkonusu hususlarla ilgili 1951, 1953 ve 1956 yıllarında hazırlamış olduğu tasarıları gündeme koymuş, tartışmalar somutu nihai kararları almıştır. Buntardan "küt'a sahanlığının komşu sahil devletleri arasında bölünmesi" konusunu her üç tasarıda da gösterdiği değişiklikler birlikte incelemekte faydalıdır.

1951 yılındaki tasarınnın 7. maddesinde "Ülkeleri ay-

nu küt'a sahanlığına bitişik olan iki veya daha çok devlet küt'a sahanlığında herbirine düşen bölgelerin sınırlarını, anlaşma yolu ile tespit etme mukellefiyetinde olacaklardır."¹⁵ deniyordu. 1953 tasarısında ise (Md.-7) "1- Aynı bir küt'a sahanlığının, sahilleri karşı karşıya bulunan iki veya daha çok devletin ülkelerine bitişik olması halinde, bu devletler arasında küt'a sahanlığı sınırları, aralarında anlaşma yoksa ve özel şartlar başka türlü bir sınırlandırmayı haklı göstermiyorsa, her devletin karasularının genişliğini ölçümede esas başlangıç çizgilerine bütün noktaları eşit mesafede bulunan orta hat ile tespit edilecektir."¹⁶ ifadesine yer verilmiştir.

1956 tasarısında da 1953'te bahsedilen ifadelerin hemen hemen aynısı kullanılmıştır. Metin olarak tasarınnın 72. maddesinde "1- Aynı küt'a eşiginin (sahanlığının) sahilleri karşı karşıya bulunan iki veya daha çok devletin ülkesine bitişik olması halinde küt'a eşiginin sınırı, bu devletler arasında anlaşma ile tespit edilir. Böyle bir anlaşmaya varılmadığı takdirde ve özel şartlar başka bir sınır hattı kabulünü haklı göstermiyorsa, bu devletlerden herbirişinin karasularının genişliğinin ölçüldüğü esas hatlardan bütün noktaları eşit mesafede bulunan orta hat sınırı teşkil edecek" dir.¹⁷ deniliyordu.

28 Nisan 1958 tarihinde Cenevre'de toplanan Birleşmiş Milletler Deniz Hukuk Konferansı her üç tasarıda da teklif olarak getirilen konuları ufak değişikliklerle kabul etmiştir. "Küt'a sahanlığının komşu sahil devletlerinin arasında bölüşülmesi" hakkındaki tasarıyı ise aynen kabul etmiş, sadece aynı maddeye iki fikre daha ilave etmiştir. Dolayısıyla Cenevre'de imzalanan Küt'a Sahanlığı Sözleşmesinin 6. maddesi;

"1- Aynı küt'a eşiginin sahilleri karşı karşıya bulunan iki veya daha çok devletin ülkelerine bitişik olması halinde küt'a eşiginin sınırı, bu devletler arasında anlaşma ile tespit edilir. Böyle bir anlaşmaya varılmadığı takdirde ve özel şartlar başka bir sınır kabulünü haklı göstermiyorsa, küt'a eşikleri arasındaki sınır bu devletlerden herbirişinin karasularının genişliğini ölçümede başlangıç olarak kabul edilen esas hatların en yakın noktalarına eşit mesafede bulunan bir orta hat ile tespit edilecektir.

2- Aynı küt'a eşiginin hem-sınır iki devletin ülkesine bitişik olması halinde, küt'a eşiginin sınırı bu devletler arasında anlaşma ile tespit edilir. Böyle bir anlaşmaya varılmadığı takdirde ve özel şartlar başka bir sınır kabulünü haklı göstermiyorsa, sınır iki devletten herbirişinin karasularının genişliğini ölçümede başlangıç olarak kabul edilen esas hatların en yakın noktalarına eşit mesafede bulunma prensibinin uygulanması ile tespit edilecektir.

3- Küt'a eşiginin sınırlanmasında ihsbu maddenin 1. ve 2. paragraflarında zikredilen prensipler gereğin-

ce çizilecek her hat muayyen bir tarihte mevcut haritalar ve coğrafi verilere atıfta bulunulmak suretiyle tarif edilmeli ve karadaki sabit ve devamlı işaret noktaları belirtilmelidir.¹⁸ şeklinde son halini almıştır.

1958 Cenevre Andlaşmasında sadece "kit'a sahanlığı sözleşmesi" sonuçlandırılmış, "karasuları ve bitişik bölge andlaşması", "açık deniz andlaşması", "balık avlama ve açık denizdeki biyolojik kaynakların korunması andlaşması" da kabul edilmiştir.

5. Caracas Toplantıları

Cenevre'de Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku konferanslarından sonra Kit'a Sahanlığı ve diğer Deniz Sorunları ile ilgili birçok toplantılar yapılmıştır. 1960 konferansı ve onun arkasından 1971-1973 yılları hazırlık toplantıları örnek verilebilir. Ancak konu ile ilgili daha detaylı ve önemli sayılabilen asıl konferans

dizileri 1973 Aralık ayından itibaren Caracas'ta başlamıştır. Konferansın birinci dönemi New York'ta toplanmış, ondan sonra 1974'ten 1982'ye kadar 11 dönem boyunca görüşmeler devam etmiştir. Dönemler birkaç parçalı olduğu için toplam 16 defa biraraya gelinmiş ve büyük zorluklarla Deniz Hukuku konusunda Aralık 1982 sözleşmesi kabul edilmiştir.¹⁹

Caracas toplantılarında da önemli birçok karar sonuçlandırılmıştır. Fakat asıl önemli olan kit'a sahanlığı konusunda Milletlerarası Adalet Divanının uygulamalarıdır. Divanın; 1969 tarihli Almanya, Hollanda ve Danimarka arasındaki Şimal Denizi kit'a sahanlığı davasında,²⁰ 1974'teki İngiltere-İrlanda arasındaki balıkçılık davasında, 1978 tarihli Türkiye-Yunanistan Ege kit'a sahanlığı konusunda ve 1982 yılında Tunc-Libya kit'a sahanlığı hakkında almış olduğu isabetli kararlar Türk görüşünün savunulmasında sık sık başvurulan konular olmuştur.

1. Dr. İlhan Lüttem, Deniz Hukukunda Gelişmeler, B.M. Deniz Hukuku Konferansı, Ankara 1959, s. 482.
2. Seha L. Meray, "Devletler Hakkında 'Kit'a Sahanlığı' Meseleleri", SBF Dergisi, c. X, Mart 1955, Sayı 1, s. 83.
3. Kit'a Sahanlığı ve Sorunları, Harp Akademisi Komisyonu yay., İstanbul 1974, s. 4.
4. A.g.e., Ayni yer.
5. Seha L. Meray, A.g.e., s. 85 (Ayr. b.kz. Kit'a Sahanlığı ve Sorunları, s. 5)
6. Kit'a Sahanlığı ve Sorunları, s. 5
7. Seha L. Meray, A.g.e., s. 86.
8. Edip F. Çelik, Milletlerarası Hukuk, II. Cilt, I. Küm, I.Ü. Yay., Fakülter Matba., İstanbul 1968, s. 233.
9. Seha L. Meray, A.g.e., s. 88.
10. A.g.e., s. 89.
11. Kit'a Sahanlığı ve Sorunları, s. 6.
12. Seha L. Meray, A.g.e., s. 99.
13. Seha L. Meray, A.g.e., s. 105 v.d.
14. Kit'a Sahanlığı ve Sorunları, s. 10 v.d.
15. Seha L. Meray, A.g.e., s. 125.
16. Kit'a Sahanlığı ve Sorunları, s. 12.
17. İlhan Lüttem, A.g.e., s. 484-485.
18. İlhan Lüttem, A.g.e., s. 484-485.
19. Namık Yoğlu, "Ege'deki Başlıca Deniz Sorunları", Ege'de Deniz Sorunları Semineri, A.U. SBF Yay., Ank. 1986, s. 31.
20. Bu davada Cenevre kit'a sahanlığı sözleşmesine taraf Danimarka ve Hollanda ile sözleşmeye onaylamamış olan Almanya Kuzey denizindeki kit'a sahanlıklarının sınırlanılması bakımından kit'a sahanlığı bölgelerini sınırlandırmaya yarar uluslararası hukuk kuralları ve prensiplerinin neler olduğunu Divan'dan sormuşlardır. Gerçekte bu devletler, Divan'ın belirleyici kurallara göre kit'a sahanlığı sınırlarını çizmemi kabul etmişlerdi. Davada Almanya sözleşmenin 6. maddesinin sözü geçen "orta hat" metodu iddiasına karşı çıkıyor, bulgenin "özel durumları" bakımından "adalete ve hakkaniyet"in esas alındığı bir sınırlama uygulanması gerektiğini savunuyordu. 6. maddesi inceleyen Divan "orta hat" metodunun genel ve geleneksel bir devletler hukuku kurallı olmadığını açıkça belirtti. Bu kural değil, bir öneri veya öğütü. Dolayısıyla var ya da olumsakta olan bir hukuk kurallı niteliği taşıyamaz. Bunun için de devletlerarasında uyuşmasya uygulanması zorunlu bir hukuk kurallı şeklinde ortaya atlamazdır.
- Bakınız: Dündar Akınal, "Ege Denizi'nin Kit'a Sahanlığı", Milliyet Gazetesi Düşünencilerin Düşünceleri Köşesi, 15 Nisan 1974.

(Devam Edecek)

B.T.A. Yüksek Tahsilliler Derneği

Genel Kurul Toplantısı

BTS HABER MERKEZİ

BATI Trakya Azılığı Yüksek Tahsilliler Derneği, 20 Ocak 1991 Pazar günü Olağan Genel Kurul Toplantısını yaptı.

Toplantıda, geçen yılın Yönetim ve Denetim Kurulları tarafın-

dan faaliyet raporları okunarak, tenkitler yapıldı, dilekler belirtildi ve yeni yönetim ve denetim kurulları seçildi.

Yeni seçilen Yönetim ve Denetim Kurulu şu isimlerden oluşuyor.

Yönetim Kurulu:
Adem Bekiroğlu
Ismail Rodoplu
Hüseyin Tevfikoğlu
Hikmet Cemiloğlu
Sabahaddin Emin
Ismail Karaalı
Yüksel Nurioğlu

Denetim Kurulu:
Mümün Hüseyinoğlu
Hasan Kaşıkçıoğlu
Mustafa Hasanoğlu

Vaaz ve İrşad Heyeti

Toplantısı

BTS HABER MERKEZİ

Vaaz ve İrşad Heyeti 20 Ocak 1991 Pazar günü bir toplantı yaptı. Ondört üyenin katıldığı toplantıda, Batı Trakya Türk toplumunu yakından ilgilendiren Vakıflar meselesi görüşülecek, konu ile ilgili uygulanmak istenen

yeni kanun hükmündeki kararnameinin reddi oy birliğiyle kabul edildi. Alınan bu karar İlahiyatçılar tarafından imzalanarak milletvekilleri aracılığı ile Parlamento Başkanı'na gönderildi.

Toplantı sonunda sözalan Gümülcine yeni müftüsü İbrahim Se-

rif, müftülük makamına oturduğunda bütün arkadaşlarıyla uyum ve işbirliği içine çalışacağını belirtti.

İbrahim Şerif daha sonra, toplantıya katılanlara bir ziyafet verdi.

B.T.T.D.D. Bakırköy Şubesi'nin Düzenlediği

Dantel Yarışması

Sonuçlandı

Ödül kazanan Dantel Sahipleri ve Organizasyonda görev alan Yönetim Kurulu Üyelerinin eşi-ri. Soldan sağa: Nermin Özkan, Ayşe Gamsızoğlu, Ayten Beceren, Mevlüde Tirer, Nazime Sa-lıhoğlu, Zârifâ Aslan.

Fotoğraf: BTS Arşivi

Ismail Bağdatlı

İstanbul- Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Bakırköy Şubesi'nin düzenlediği "Dantel Yarışması" sonuçlandı.

Büyük bir katılım ve ilgi gösterilen yarışmada birinciliği Mevlüde

Tirer, ikinciliği ise Ayşe Gamsızoğlu kazandı. Üç yarışmacının puanları eşit olduğundan, üçüncü olacak danteli belirlemek için kura çekildi. Çekilen kura sonunda Ayten Beceren üçüncülüğü elde etti.

Başarılı olan yarışmacılara ödü-

lerini, Bakırköy Şubesi Başkanı'nın eşi Nermin Özkan verdi.

BTS olarak biz de, bu güzel ya- rışmaya katılan, ödül kazanan ve organizasyonu tertipleyp yöneten-leri, bu başarılı faaliyetlerinden do- layı tebrik ederiz.

Almanya'da Batı Trakya

Futbol Takımı'nın Başarısı

- Almanya'nın Giesen şehrinde yaşayan Batı Trakyalı gençlerin kurduğu futbol takımı, antrenörleri Hasan Hasan yönetiminde başarıdan başarıya koşuyor. Hessen eyaletinde düzenlenen son turnuvada Batı Trakya futbol takımı birinci oldu.

Batı Trakya Futbol Takımı futbolcuları, yönetici ve antrenörleri ile toplu halde.
Fotoğraf: BTS Arşivi

Mehmet Çavuşoğlu

ALMANYA- Yunanistan'ın yıldızlardan beri uyguladığı insanlık dışı baskı ve tutumlarından dolayı Almanya'ya göç etmek zorunda bırakılan Batı Trakya'lı Türkler, arasında birlik ve dayanışma oluşturmak amacıyla kurdukları futbol takımıyla başarıdan başarıya koşuyorlar.

Hessen Eyaletine bağlı, Giesen şehrinde 1978 yılında kurulan Batı Trakya futbol takımı, antrenörleri Hasan Hasan yönetiminde katıldıkları son turnuvada Hessen Eyaleti birincisi oldular.

Almanya'da yaşayan Türklerin gururu olan Batı Trakyalı gençler, turnuvanın final maçında uzatmadan Nadi İbramci'ın golü ile zafere ulaştılar.

Batı Trakya futbol takımı 1990 yılında yapılan başka turnuvalarda da iki ikincilik kupası ve bir centilmenlik kupası sahibi oldu. Bu turnuvalar sonunda takımın başarılı oyuncularından Nazmi Hasan gol kralı oldu.

Halen amatör ligin 4. grubunda oynayan Batı Trakya Futbol Takımı gelecek başarılar için hırsla çalışıyor.

10 Şubat 1990 tarihinde, 29 Ocak Olayları'nın ve 25 Ocak'ta hapse atılan Dr. Sadık Ahmet ve İbrahim Şerif'e verilen cezayı protesto eden binlerce Batı Trakya Türkü, (üstte) Frankfurt'taki Yunan Konsolosluğu'nun kapısına siyah bir çelenk koydu. (altta)
Fotoğraf: BTS Arşivi

Cafer Alioğlu: "Hür dünya Batı Trakya'yı ne zaman
göreceksin!" Fotoğraf: Özkan Hüseyin.

Almanya Batı Trakya Türk Dernekleri Federasyonu'nun Dayanışma
Gecesi'nde konuşan Federasyon Genel Başkanı Cafer Alioğlu ve
Genel Sekreter Özkan Hüseyin.